

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
171. (1491.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2418 ▲
1 amerikai dollár	2,9764 ▲
100 magyar forint	1,5416 ▼

Aktuális

2

Egyszemélyű vezetés a BGA-nál

Egyszemélyű „vezetőség” irányítja a hét végétől a határon túli magyarok támogatásával foglalkozó Bethlen Gábor Alapkezelő (BGA) Zrt.-t, amelynek vezérigazgatójává Lélfai Koppányt nevezték ki. A BGA korábbi ügyvezetését ellátó igazgatóság megszűnik.

Társadalom

7

Bemelegítettek az új tanévre

A romániai magyar oktatás döntéshozóinak találkozóhelye volt a hét végén két napig Marosvásárhely: pénteken az egyetemek magyar vezetői vettek részt szemináriumon, szombaton a magyar tanfelügyelők és pedagógusok tanácskoztak az új tanévről és az új tanügyi törvényről.

Kultúra

8

Széchenyire emlékeztek

Több százan gyűltek össze szombaton Kőszegremetén az 1861-be emelt Széchenyi emlékoszlop körül, hogy a reformkor nagy alakja, Széchenyi István 220. születésnapjára emlékezzenek. Az ünneplőket levélben köszöntötte Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, kulturális miniszter.

Vezércikk

3

Zsákbanfutas kényszerpályán

Mi hát a teendő, tekintetbe véve, hogy a választókat „előre” nem lehet megkérdezni? Megtehetjük, hogy koncepciónak, lojalitásnak, az instabilitás elkerülésének nevezzük a kivárást; de gondolkodhatunk úgy is, hogy a politika voltaképpen a képviselt közösség jövőjének szól, és egy bátor, de megfontolt gesztussal kioldjuk a zsákot és ott hagyjuk mindkét kényszerpályát. ▶

Ágoston Hugó

(K)ábel a rengetegben

Gyergyóban indítaná romániai infrastruktúra-fejlesztési projektjét a ZTE kínai IT-cég

Szávuj József, az Ines Group igazgatója, Moldován József államtitkár, Tim Shi Liang, a ZTE pénzügyi igazgatója és Lorian Vintilă stratégiai igazgató Fotó: ZTE

Kínai óriáscég vállalna oroszlánszerepet a székelyföldi digitális infrastruktúra kiépítésében – erről tárgyalt a hétfőn Moldován József távközlési államtitkár jelenlétében a ZTE számítástechnikai nagyvállalat és több gyergyói önkormányzat képviselője. Az érdekelt településeken kínai finanszírozással fektetnék le az optikai kábelhálózatot, csatlakozókat és egyéb berendezéseket, amelyeknek a helyi önkormányzat tulajdonosává válna. Lorian Ovidiu Vintilă, a ZTE romániai stratégiai igazgatója lapunknak adott interjújában megerősítette: nincs kizárva, hogy az európai hídfoállást építő cég Székelyföldön veti meg a lábát. **6. oldal ▶**

Indul az ülésszak

M. Á. Zs.

▶ Több mint ötszáz, a nyári vakáció miatt félbehagyott törvénytervezetet kell ismét napirendre vevni a parlament ma induló őszi ülésszaka. Magyar szempontból ezek közül a legfontosabb a nemzeti kisebbségek jogállását szabályozó kisebbségi törvény, amelyet a koalíciós szerződés értelmében a tavaszi ülésszak végéig el kellett volna fogadni. Az RMDSZ végül azért egyezett bele a halasztásba, mert az ország területi-adminisztratív újrászervezése körüli nézeteltérések miatt nem látta biztosítottak, hogy jogszabályba nem kerülnek bele a magyarság szempontjából hátrányos cikkelyek.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Pótérettségi: az oktatás gyásza

▶ Szó szerint gyászos eredménnyel zárult az idei pótérettségi: a diákok mindössze 16 százalékának sikerült a vizsgája,

egy temesvári középiskolás pedig öngyilkos lett, amikor megtudta, hogy nem juthat oklevélhez. **7. oldal ▶**

Tegnap listamustra az egyik vásárhelyi vizsgaközpontnál Fotó: Farkas István

„Titokban tartják” Kövért?

Antal Erika

▶ Nem jár semmilyen feladattal Kövér László magyar országgyűlési elnök számára a Magyar Polgári Párt (MPP) hétfői kongresszusán „ráosztott” tiszteletbeli elnöki tisztség. Fazakas Tibor, az MPP alelnöke lapunk érdeklődésére elmondta, Kövér tisztségét nem jegyeztetik be a törvényszéken, mivel „ez csupán eszmei funkció”. Fazakas szerint azért nem ütközik a román párttörvénybe a Fidesz politikusának egyöntetűen megszavazott funkció, mert Kövér Lászlótól semmit sem várnak, tiszteletbeli elnöki tisztsége csupán szimbolikus, erkölcsi súllyal bír.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Röviden

Tóásó marad a börtönben

Az illetékes bolíviai bíró elutasította a hétvégén Tóásó Előd és ugyancsak összeesküvéssel vádolt horvát társa, Mario Tadic szabadlábra helyezési kérelmét. Az Evo Morales bolíviai elnök meggyilkolására szőtt összeesküvéssel vádolt Tóásó és Tadic ügyvédje, Gerardo Prado arra hivatkozva kérte védeneci szabadlábra helyezését, hogy a letartóztatásuk idején, 2009. április 16-án érvényben lévő rendelkezések értelmében az előzetes letartóztatás ideje maximum 18 hónap lehet, ennél tovább senkit sem lehet börtönben tartani bírói ítélet nélkül. Tóásó és Tadic már 28 hónapja van előzetes letartóztatásban.

Elhunyt Képiró Sándor

Életének 98. évében szombat reggel meghalt Képiró Sándor volt csendőr százados, akit háborús bűntett elkövetésével vádoltak, de bizonyítottság hiányában első fokon felmentette a Fővárosi Bíróság. Képiró július közepe óta volt kórházban, az ítélelhirdetésre is a mentők vitték a bíróságra infúzióra kötve. A jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ mélyen csalódott Képiró Sándor halála miatt.

Román embercsempészt fogtak

Egy román taxis próbált algériai menekülteket Ausztriába csempészni, holott az észak-afrikaiak már Magyarországon sem tartózkodhattak volna legálisan. A négy férfit az M1-es autópályán, a hegyeshalmi határátkelőhely közelében bukkantak a magyar rendőrök egy közúti ellenőrzés során. Az algériaiak elmondása szerint a temesvári menekülttáborból először gyalogosan, majd egy csatornát átúszva érkeztek magyar területre. Szeged környékén ültek be a román férfi taxijába, aki azt ígerte: pénzért Bécsig viszi őket.

Meghalt a kancellár édesapja

Elhunyt Horst Kasner, Angela Merkel német kancellár édesapja (*képfőképen*). A haláleset miatt Merkel minden programját

lemondta. Az evangélikus lelkész Kasner 85. születésnapja után egy hónappal távozott az élők sorából.

Rendbontás történt Londonban

Összecsapásokba torkolló iszlámellenes felvonulást rendezett szombat este Londonban egy szélsőjobb oldali csoport. A két éve alakult Angol Védelmi Liga hozzávetőleg másfél ezer tagja a jelentős mozgások lakta kelet-londoni városnegyedeken akart átvonulni, ám a hatalmas erővel kivonult rendőrség ezt megakadályozta.

Enyhe földrengés volt Paksnál

Kiseb földrengés történt Paksról 8–10 kilométerrel északra szombat reggel. A paksi atomerőműben nem érzékelték a földmozgást. A rengés fészke mélysége mintegy 10 kilométer volt. A földrengés a Richterskálán csupán a 2,8-as erősséget érte el.

Hazatért Boldog Gizella ereklyéje

Passau püspöke Székesfehérvárnak ajándékozta Szent István hitvese, Boldog Gizella csontereklyéjét. A barokk, aranyozott és ezüstözött rézből készült díszes ereklyetartóban elhelyezett relikviát vasárnap a székesegyházban tartott ünnepi szentmise keretében adták át.

Tüntetés a Szentföldön

Százezrek követeltek szociális változásokat Izrael negyven városában

ÚMSZ-összeállítás

Rekord számban, több mint 400 ezren tüntettek szombat este mintegy negyven izraeli városban a társadalmi igazságtalanságok és a magas megélhetési költségek miatt. A legnagyobb demonstrációt Tel-Avivban tartották meg, ahol a résztvevők a plakátokon, internetes közösségi oldalakon és a *Háárec* című baloldali napilapban közzétett felhívások nyomán gyűltek össze az Állam téren. A média becslése szerint számuk végül több mint 300 ezerre nőtt.

A szociális tiltakozási mozgalom körülbelül nyolc hete kezdődött el, és a szervezők példátlan tömegmozgalommá szeretnék fejleszteni, bár az akció a nyár végén a kifulladás jeleit mutatta. A szombat esti megmozdulás ennek ellenére Izrael történetének legnagyobb tüntetése közé tartozik. A tüntetések a magas lakásbérleti díjak elleni tiltakozással kezdődtek, de azóta a lista kibővült: tiltakoznak a magas élelmiszer- és üzemanyagárak miatt is, követelik az egészségügyi ellátás, az oktatási rendszer javítását és az adók csökkentését. Felmérések szerint az izraeliek 88 százaléka egyetért a tiltakozások céljával. Benjamin Netanjahu miniszterelnök megbízott egy ad hoc bizottságot, hogy foglalkozzon a tüntetők követeléseivel.

Forradalom – hirdeti a transzparens. Az izraeli tüntetők nem fogadják el Benjamin Netanjahu megoldási javaslatait

Az EU megosztott a palesztin államiság kérdésében

Hírügynökségi jelentések szerint a palesztin államisággal kapcsolatos álláspont vált az EU külügyminisztereinek szombaton végződött, kétnapos sopoti tanácskozásának egyik központi témájává. Az informális találkozó több résztvevője felvetette, hogy az unió alakítson ki közös álláspontot, amit más miniszterek és Catherine Ashton, az EU külpolitikai főképviselője azzal vetett el, hogy az lehetetlen, mert egyelőre azt sem lehet tudni, hogy a palesztinok

pontosan milyen lépésre készülnek államiságuk elismertetése érdekében az ENSZ-ben. Vannak tagállamok, mint például Németország és Olaszország, amelyek már jelezték, hogy ellenzik a palesztin államiság egyoldalú elismertetését, mások, mint Spanyolország, támogatják, többen pedig – köztük Ausztria és Luxemburg – kompromisszumos közös EU-álláspontot szeretnének. Izrael azért lobbizik, hogy az unió tagországai nemmel szavazzanak az ENSZ-ben.

BGA: egyszemélyes vezetés

Cs. P. T.

Egyszemélyű „vezetőség” irányítja a hét végétől a határon túli magyarok támogatásával foglalkozó Bethlen Gábor Alapkezelő (BGA) Zrt.-t, amelynek vezérigazgatójává Lélfi Koppányt nevezték ki. A BGA korábbi ügyvezetését ellátó igazgatóság megszűnik – közölte a magyar Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkársága. Az indoklás szerint a vezérigazgató kezében összpontosított vezetés költségtakarékos, a döntések előkészítése és a végrehajtás megszerzése pedig gyors és közvetlen lesz, az Alap működése hatékonyabbá válik. Lélfi Koppány a Fidesz önkormányzati képviselője Kispesten, kinevezésének pillanatában az állami tulajdonú Magyar Fejlesztési Bank Zrt. jogi és humánpolitikai főosztályát vezette.

Mint korábban beszámoltunk róla, az alapkezelő eddigi vezetője, Ulicsák Szilárd és az igazgatóság több tagja augusztus elején adta be felmondását. Ulicsák április közepén került az alap forrásait koordináló zrt. élére, előtte miniszteri biztosság felügyelte a határon túli magyarok támogatáspolitikáját. Magyarországi lapok augusztusban arról cikkeztek, hogy a határon túli magyaroknak járó támogatások, az új pályázati rendszer kialakításának csúszása miatt kellett távozniuk a Bethlen Gábor Alap vezetőinek. Ezt utóbb Ulicsák tagadta, de felmondását azóta sem indokolta meg.

Lélfi Koppány, az új vezérigazgató

Korábbi közlések szerint Ulicsák Szilárdnak ügyvezetőként szeptember közepéig kellett volna az alapkezelő élén maradnia, ám a vezetőváltást előbbre hozták. Az ÚMSZ múlt szerdán értesült arról, hogy az új vezérigazgató másnap, csütörtökön mutatkozik be beosztottjainak. A bemutatkozás azonban nem sikeredett túl jóra, ugyanis csütörtök délután a beosztottak még nem tudták pontosan az intézményvezető nevét. „Úgy rémlik, hogy Koppány a keresztneve” – mondta kérdésünkre az alapkezelő egyik munkatársa.

A Bethlen Alap vezetőjére egyébként csak végrehajtói szerep hárul a határon túli támogatások szétosztásában. Az alappal egy háromtagú bizottság rendelkezik, amelynek Semjén Zsolt magyar kormányfő-helyettes, Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár és Gál András Levente közigazgatási államtitkár a tagja. ◀

A brit titkosszolgálat és a CIA segített Kadhafinak

Gy. Z.

A NATO katonai laktanyákat, egy rendőrségi tábor és egyéb célpontokat bombázott tegnapra virradóan Szirt és Hun város közelében. Az észak-atlanti szövetség légiereje támadta továbbá a Tripolitól 140 kilométerrel délkeletre lévő Bani-Valid város környékén található lőszerraktárt, a háborúban központi szerepet játszó Miszráta város felkelői pedig ellenállás nélkül foglaltak el két katonai tábor a város szélén.

Ahmed Bani ezredes, a felkelők bengázi székhelyű katonai szóvivője azt mondta, hogy a városban meghatározó többségű varfala törzsi tagjai megosztottak azzal kapcsolatban, hogy csatlakozzanak-e a felkelőkhöz. Bani véleménye szerint a legnagyobb líbiai törzsi tagjai inkább megadják magukat, mintsem egymás vérért ontás. A líbiai átmeneti kormány szombaton közölte, hogy fegyveresei közelítenek Kadhafi megmaradt védőbástyáihoz, de ellentmondásos információk érkeznek arról, hogy ezek az erők milyen gyorsan haladnak. Moammer el-Kadhafi múlt heti videoüzenetében úgy fogalmazott, hogy a varfala egyike lesz azon törzseknek, amelyek a végsőkig védelmezni fogják őt. Egyik szóvivője nemrég szintén úgy fogalmazott, hogy szóba sem jöhet a megadás, hozzátéve, hogy a legjelentősebb törzsi vezetők továbbra is lojálisak Kadhafihoz.

A brit hírszerzés (MI6) az elmúlt években segített a Kadhafi-rezsimnek líbiai ellenzékiek elfogásában – egyebek mellett ez derül ki az egyik vezető vasárnapi brit lap által Tripoliban talált titkos dokumentumokból.

A liberális *Independent on Sunday* újságírói Musza Kuszának, a líbiai hírszerzés egykori vezetőjének irodáiban bukkantak az iratokra. A lap tegnapi ismertetése szerint az egyik dokumentumból például kiderül, hogy az MI6 információi alapján fogtak el és szállítottak Líbiába az amerikaiak egy Abdel-Hakim Belhadzs nevű vezető líbiai ellenzékit, aki ma a Tripoliban tevékenykedő felkelő erők katonai parancsnoka. A riport szerint a Kadhafi-rezsim hatóságai Belhadzsot kínvallatásnak vetették alá.

A két hete a líbiai felkelők Tripoli elleni ostromát irányító egyik parancsnok, Abdelhakim Belhadzs azt állította az *Independent* brit lapnak, hogy 2004-ben CIA-ügynökök kényszerítették meg, majd átadták őt Kadhafi embereinek. Belhadzs egy ellenzéki iszlámista csoportot vezetett az 1990-es években, mielőtt állítása szerint Malajziában elfogta a CIA, majd az ügynökök Thaiföldre szállították és megkínózták. Belhadzs tagadta, hogy az általa alapított iszlámista csoport kapcsolatban állt volna az al-Kaidával, szerinte csakis Kadhafi megbuktatása volt a céljuk. ◀

Kezdődik az új ülészak

Több mint ötszáz törvénytervezet megvitatása vár a honatyákra

Folytatás az 1. oldalról

Elsőként az alsóház emberjogi bizottsága kell megvitatassa és jelenést fogalmazzon a jogszabályról. Fekete Szabó András, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője az *Agerpres* hírügynökségnek elmondta, hogy a kisebbségi törvényen kívül a szövetségi prioritási listáján szerepel több, a gazdasági fellendülést szolgáló törvénytervezet is. A nagyobb koalíciós alakulat, a Demokrata Liberális Párt (PDL) által forszírozott meggyesítéssel kapcsolatban Fekete Szabó elmondta: az RMDSZ nem zárkózik el a vita elől, de „nem támogatja a nyolc megyés változatot”. Máté András Levente képviselőházi frakcióvezető az *ÚMSZ* megkeresésére elmondta, ma délelőtt a szövetség képviselői és szenátorai számára közös frakcióülést hívott össze Kelemen Hunor elnök, ahol megvitatják a szövetség törvényhozási prioritásait. Ezek között fő helyen szerepel a kisebbségi törvény, arról azonban Máté nem tud, hogy a meghíúsult júniusi határidő helyett újabb terminust szándékoznak kitzúzni a jogszabály elfogadására.

A PDL számára az utóbbi időben a jövő évben esedékes helyhatósági és parlamenti választások összevonása lépett elő első számú prioritássá. A nagyobb koalíciós alakulat tegnap rendkívüli, az ülészak prioritásait számba vevő

A nagyobb koalíciós alakulat elképzelése szerint 2012. november 18-án „újulna meg” a parlament Fotó: Tofán Levente

tanácskozára hívta parlamenti képviselőit. Az ülésen kikristályosodott változat szerint az összevont szavazást 2012. november 18-án kellene megtartani az immár új választási rendszer szerint. Mircea Toader, a PDL képviselőházi frakcióvezetője elmondta, hogy a választások összekapcsolása mellett a többségi választási rendszer bevezetését szorgalmazzani fogják. Ez utóbbival kapcsolat-

ban nem sikerül közös nevezőre jutniuk a koalíciós partnereknek, az RMDSZ ellenzi az országos visszaosztás kiiktatását. Ami az összevonást és az időpontot illeti, Máté András szerint az RMDSZ számára a PDL javaslata „elfogadható”.

Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) hallani sem akar a 2012 nyárára tervezett helyhatósági választások elhalasztásáról,

szertintük a helyi választottak mandátumát nem lehet önkényesen meghosszabbítani. „Az Alkotmánybíróság elé visszük az ügyet, ha kell, mi biztosan ellene szavazunk” – szögezte le Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök. Hozzátette: az USL ellenben támogatná a parlamenti választások mihamarabbi megtartását, szertintük az előrehozott voksolás lenne megoldás a jelenlegi helyzetre. ◀

Kivonul Bănescu?

ÚMSZ

▶ Áltatja magát Traian Bănescu, amikor azt állítja, 63 évesen, két elnöki mandátum után senkinek nem lesz szüksége tanácsaira – fogalmazott Sever Voinescu, a Demokrata Liberális Párt (PDL) szóvivője annak apropóján, hogy a nagyobbik kormánypárt ifjúsági szervezetének nyári táborában az államfő a közélettel való végleges visszavonulást latolgatta. Voinescu hozzátette: az államfő következetes abból a szempontból, hogy kitart a 2009-es választási kampányban hangoztatott állítása mellett, miszerint második mandátuma után nem akarja „átmenteni” magát a miniszterelnöki székbe. A Fekete-tenger parti Eforie Nordban tartott nyári táborban Traian Bănescu azzal a kérdéssel fordult hallgatóságához, hogy 63 évesen kinek lesz még szüksége rá? A fiatal demokrata-liberálisok egyhangúlag felharsanó „Nekünk!” felkiáltására az államfő megjegyezte, visszavonulási döntése még nem végleges, „meglátjuk, mit hoz a jövő”. A PDL ifjúsági szervezetében dolgozók nagy meglepetésére Traian Bănescu azt sugallta az alakulatot évek óta vezető politikusoknak, hogy a fiatalítás érdekében engedjék át helyüket. „Új lendületre van szükségünk. A párt mostani veteránjai voltak azok, akik 2001-ben megreformálták az alakulatot. Most arra kérem őket, hogy támogassák a csúcsvetés megújulását” – fogalmazott az államfő. ◀

„Titokban tartja” Kövért az MPP

Folytatás az 1. oldalról

Kövér László felszólalásában elmondta: az elmúlt húsz évben soha nem érzett készletet arra, hogy más politikai közösségnek is tagja legyen, de most az MPP-vel lélekben erős közösséget érezve, elfogadja a tiszteletbeli elnöki tisztséget. Hozzátette: ezt nem az Országgyűlés elnökeként és a Fidesz választmányának elnökeként, hanem magánszemélyként, közéleti emberként, szabad európai polgárként és a magyar nemzet tagjaként vállalja. Ráműtött: úgy érzi, hogy erkölcsi kötelessége elfogadni az MPP felkérését. Hozzátette: a tisztség vállalása elismerését jelenti annak a politikai bátorságnak, amellyel az MPP megszerveződött, illetve annak az összetartozásnak,

amelynek jegyében a közösség ügyeit felelősen kell gondozni. Utalást tett arra, hogy a romániai magyarságnak több politikai szervezete is van, amelyek versengenek egymással. Megjegyezte: a demokrácia, a politikai verseny egyetlen közösséget sem gyengít, hanem erősít.

A tanácskozáson öt határozatot és egy politikai nyilatkozatot fogadtak el a jelenlevők. Az MPP rendkívüli kongresszusának fő célja volt a jövő évi romániai önkormányzati választásokra való felkészülés előkészítése. Erről a testület határozatot fogadott el, emellett a kongresszusi küldöttek döntöttek az MPP Országos Önkormányzati Testületének, valamint a Megyei Szervezetek Egyeztető Fórumának megalapításáról.

Szász Jenő, az MPP elnöke beszédében kifejtette, hogy pártja a romániai önkormányzati választásokon az RMDSZ ellenében ügynevezett nemzeti alternatívát kíván nyújtani, és ennek érdekében az MPP kész együttműködni a Tőkés László vezette Erdélyi Magyar Nemzeti Tanáccsal, valamint a Székely Nemzeti Tanáccsal. „Mielőbb meg kell erősíteni azt az erdélyi magyar erkölcsi többséget, amely a nemzeti és keresztény érték közösséget képviseli, valamint azon is túl képes megszólítani és magába fogadni mindazokat akik politikai, vagy felekezeti hovatartozástól függetlenül kiábrándultak az elmúlt két évtized politikájából, csalódtak az RMDSZ-ben. Meg kell szólítani a gazdasági, megélhetési nehézségekkel küzdőket, a pedagógusokat, a köztisztviselőket, az egészségügyi alkalmazottakat, akiknek az élete a mai hatalom döntései miatt lehetetlenült el” – fogalmazott Szász Jenő. Az MPP elnökének meggyőződése, hogy az erdélyi magyarság igényli a változást, más fajta, az eddigitől eltérő, jobboldali politikát akar. Hozzátette: a politikai nyilatkozatot is ezért fogadták el, ugyanis „az MPP szövetségére kíván lépni mindazokkal, akik célul tűzték ki a kommunizmusból megörökölt vagy a poszt-kommunista korszakban kialakult demokrácia-deficit megszüntetését, mind Románia politikai rendszerének egészére, mind az erdélyi magyar közélet sajátos viszonyaira nézve”. ◀

Kövér Lászlót „semmittevésre” kérték fel az MPP-kongresszuson Fotó: Antal Erika

Zsákbanfutás kényszerpályán

Ágoston Hugó

Az RMDSZ előtt látszólag két ígéretes lehetőség áll: a választásokig hatalmon marad a PDL oldalán, abban bízva, hogy valamilyen módon sikerül visszafordítani a jelenlegi opciókat, és a mai a többség alkot majd kormányt; vagy pedig egy alkalmas pillanatban átáll az USL oldalára, s a mostani ellenzéki vált kormányt és alkot új parlamenti többséget. Ez az a két szék – amely között a pad alatt lehet maradni.

Az első változatnak fontos előnye, hogy az RMDSZ kormányzati pozícióból szervezi meg a döntő fontosságú önkormányzati választásokat. A második változat előnye, hogy egyfajta tiszta lappal lehet indulni, s a következő ciklusban nagyobb az esély mind a parlamenti, mind a kormányrésztételre. Az első változat ellen szól a Bănescu rezsimnek és magának az elnöknek a népszerűtlensége. A választók aligha felejtik el – erről az ellenzék is gondoskodik – a kormány megszorító intézkedéseit (amelyeket a lakosság óhatatlanul az RMDSZ-nek is tulajdonít) és Traian Bănescu felelőtlen lépéseit, kijelentéseit. A felmérések szerint olyan nagy az ellenzék előnye, hogy azt csalással nem lehet visszafordítani (legalábbis súlyos következmények, társadalmi megmozdulások nélkül). De még a PDL sikere esetén is előfordulhat, hogy: 1. az RMDSZ nem jut be a parlamentbe (a belső ellenzék aktivizálódik, az utóbbi fejlemények pedig – különösen Cseke Attila és Eckstein Kovács Péter lemondása – fokozta a zűrzavart és a tanácsatlanságot), 2. a PDL ejti az RMDSZ-t, ha nem lesz szüksége rá.

A második változatnak, az átállásnak csak akkor van értelme, ha időben történik; az ellenzék sürgetését lehet zsarolásnak nevezni (aminthogy az is), ám akkor minek minősítsük az államfő örökös támadásait, diverzióit? Ellene szól e változatnak az RMDSZ néppárti tagsága is. Másfelől még az időben történő átállás esetén is előfordulhat, hogy: 1. az RMDSZ nem kerül be a parlamentbe (elképzeltető a magyarországi jobboldal reakciója átállás esetén, annak választási kihatása...), 2. az USL választási sikere után mellőzi az RMDSZ-t, ha nem lesz szüksége rá.

Mi hát a teendő, tekintetbe véve, hogy a választókat „előre” nem lehet megkérdezni? Megtehetjük, hogy koncepcióknak, lojalitásnak, az instabilitás elkerülésének nevezzük a kívárást; de gondolkodhatunk úgy is, hogy a politika voltaképpen a képviselt közösség jövőjének szól, és egy bátor, de megfontolt gesztussal kioldjuk a zsákot és ott hagyjuk mindkét kényszerpályát.

A legjobb iránytű: a demokrácia és a jogállamiság szabályainak betartása. Ezeket az értékeket, ezek intézményeit maradándó sérvülések érték az utóbbi években, amikor a demokrata liberálisokkal együtt kormányozott az RMDSZ. Elég a parlamenti családok, szavazatlapásokra vagy az államelnök sorozatos alkotmányértései gondolkodunk. Alighanem ez az elvontnak látszó ok a leginkább az, ami miatt a cinkosság nem folytatható. Erkölcsi szempontból az is elborzasztó és megbosszulja magát, ha egy olyan párt mellett maradunk lecsatlakozva, amely csalással nyeri meg a választásokat.

Román lapszemle

Még mindig jóval olcsóbb albérlésben lakni, mint a lakásvásárláshoz felvett hiteletet fizetni. (EVZ) ▶ Igazságtalanul letartóztattak egy román állampolgárságú fiatal embert Franciaországban, ám a párizsi román nagykövetség nem sietett a segítségére. (Adevărul) ▶ Elűzték a hívek egy ortodox pópát Râmnicu Vâlceában. Tiltakozásuk oka az volt, hogy szertintük az egyház rájuk kényszerítette az uzorás hírében álló lelkészt. (Jurnalul național)

A nagyvilág – Băsescu szemével

A román külpolitika szinte valamennyi lényeges területét érintette Traian Băsescu az ország nagyköveteivel megtartott cotroceni-i találkozója alkalmából.

Bogdán Tibor

Románia alapvető külpolitikai célkitűzései lényegileg nem változnak az előző esztendőhöz képest – jelentette ki a román államfő az ország külhoni diplomáciai képviselőinek vezetőivel évente sorra kerülő találkozásán.

Schengeni tagság – mértékkel

Így továbbra is elsődleges törekvés marad az ország Európai Unió és NATO-n belül betöltött szerepének erősítése, ami eddig inkább a katonai szervezeten, mint az európai közösségen belül járt több sikerrel. Az Európai Unióban belül a hazai diplomáciának azon kell lennie, hogy meggyőzze a partnerországokat Románia schengeni teljes értékű csatlakozásának szükségességéről, hogy a jövő évi szeptemberi találkozóra a román nagykövetség immár a határon történő ellenőrzés nélkül utazhassanak Bukarestbe. Az ország idén mindenképpen felzárkózik a schengeni övezethez – vélekedett az államfő, aki szerint csak „a schengeni övezet Románia iránti nyitásának mértéke” marad kérdőjeles.

Igaz, egyes államok részéről egyfajta „centrifugális törekvések” is megnyilvánultak, szemben Bukarest határozott álláspontjával, miszerint az eredeti céljaihoz kitarthatóan ragaszkodó, szilárd,

egységes Európai Unió kialakítására van szükség.

Az államfő ez alkalommal nem kívánt konkrét példákat felhozni az európai szellemiséggel szemben álló „centrifugális törekvésekre”, ám nem titkolta azt a véleményét, hogy egyes államok, saját érdekeiket követve, hajlamosak „bizonyos számlákat áthárítani más tagországokra”. A román diplomáciának jelenleg szembe kell néznie ezzel a valósággal.

Bár egyre több uniós állam állítja, hogy Románia nem készült fel a schengeni övezetbe történő belépésre, Traian Băsescu megismételte korábbi álláspontját, miszerint Bukarest eleget tett kötelezettségének – hozzátéve azt is, hogy az ellenőrzési és

együttműködési mechanizmus tekintetében megmutatkoznak még hiányosságok – ez azonban már egészen más kérdéskörhöz tartozik.

Bővülő uniót

Románia továbbra is következetes marad ahhoz az elvéhez, hogy az Európai Unió bővítésében nem következhessen megtorpanás. Bukarest támogatja újabb kelet-európai országok felvételét, és meggyőződéssel vallja, hogy a Moldovai Köztársaságot is figyelembe kell venni az integrációs folyamat során. Bukarest kész segítséget nyújtani a Pruton túli román államnak – ha azonban Chişinău a támogatás beszüntetését kéri Bukaresttől, akkor a román fél maradéktalanul tiszteletben tartja a Moldovai Köztársaságnak ezt az akaratát is – bízva abban, hogy a moldovai állam nem mond le célkitűzéséről, hogy az Európai Unió tagjává váljék.

Románia, jószomszédsági politikájának keretében sikrásszáll a nyugat-balkáni államok uniós tagsága mellett is, ugyanakkor viszont nagy figyelmet fordít az ezekben az országokban élő román kisebbségek helyzetére is. „A Románia szomszédainak uniós tagságát fenntartás nélkül szorgalmazó román külpolitika így az említett országok román kisebbségei iránti helyes politikával társul” – fogalmazott az egybegyűlt román nagykövetség előtt Traian Băsescu.

De Bukarest nem téveszti szem elől a külföldön – mindenekelőtt Olaszországban, Spanyolországban és Franciaországban – dolgozó román vendégmunkások helyzetét sem, és arra is odafigyel, hogy a román vendégmunkások foglalkoztatásának törvényesítése, illetve az önmagukat kolduláslásból fenntartó román állampolgárok kapcsán immár problémák merülnek fel a skandináv államokban

is. Bukarestnek megkülönböztetett figyelmet kell fordítania a külföldi államoknak gondot okozó román állampolgárokra is. Ilyen szempontból pedig természetesen az lenne a legjobb, ha a jelzések a román diplomácia képviselőitől, nem pedig az érintett államok hatóságaitól érkeznének a román illetékesekhez.

Koszovótól Afganisztánig

Koszovó kapcsán a román államfő rámutatott a hazai és külföldi politikai elemzők által már régebben jelzett rendellenességre, miszerint az ország jelentősebb rendfenntartó erőket küld egy olyan államba, amelyet nem ismer el. Ezen Bukarest úgy próbálna enyhíteni, hogy európai partnereivel tárgyalásokat kezd a román jelenléti mérsékléséről. A román fél továbbra sem ismeri el a koszovói államot mindaddig, ameddig Belgrád és Pristina

között nem születik megállapodás a kérdésben.

Nagyjából hasonló elvet követ a román diplomácia a palesztin állam esetében. Románia ugyan kétoldalú kapcsolataiban elismerte a közel-keleti államot, ám meggyőződése szerint a kérdést csakis akkor lehet hosszantartóan és megnyugtatóan rendezni, ha a palesztin állam és Izrael képviselői között mindkét fél számára elfogadható megoldás születik, amit majd az ENSZ elé terjesztenek.

Románia és Oroszország viszonyában csak látszólag vannak súrlódások – legalább is így véli az államfő, aki szerint a kétoldalú gazdasági kapcsolatok folyamatosan erősödnek, az orosz befektetők egyre nagyobb érdeklődéssel tekintenek Románia felé. Bukarest egyébként pragmatikus és hatékony kapcsolatrendszer kíván kiépíteni Moszkvával.

Transzatlanti politikáját illetően Románia igen fontosnak tartja a NATO soron következő, chicagói csúcstalálkozóját. A rendezvény Bukarest szempontjából akkor lesz sikeres, ha azon megszületik az új védelmi és elrettentési stratégia, valamint haladást érnek el az Észak-atlanti Szövetség rakétapajzsának megvalósítását illetően. A NATO-tagállamokban akkreditált román diplomaták egyik fontos feladata ezért most az hogy minél világosabban kifejtse Romániának ezt az álláspontját, és minél több partnert találjanak támogatásához.

Az afganisztáni helyzet kapcsán Bukarest az ott állomásozó nemzetközi erők létszámának folyamatos csökkentését szorgalmazza. ◀

Cotroceni-i fejtágító román diplomatáknak. Traian Băsescu államfő a külügyi misszióvezetők éves találkozásán

Orosz–ukrán gáz(szó)párbaj

Ukrajna tesz még egy kísérletet, hogy megállapodjon az orosz féllel a gáz áráról, kudarc esetén a felelősséget Moszkvára hárítja.

MTI/ÚMSZ

A Naftogaz ukrán állami gázipari konszern átalakítására adott utasítást pénteken Viktor Janukovics ukrán államfő, azzal érvelve, hogy ez az Európai Unió energetikai jogszabályaihoz való adaptációhoz szükséges. A bejelentés a már jó ideje újra dúló orosz–ukrán gázháború újabb pengéváltásába csapott át.

Egyetértés – feltételekkel

Janukovics felszólította a kormányt, hogy a Naftogaz átalakítására vonatkozó tervet október 1-jéig terjessze a parlament elé.

Nikola Azarov ukrán miniszterelnök ugyancsak pénteken kifejtette: a Naftogaz átalakítása maga után vonja a társaság által aláírt orosz–ukrán gázszállítási szerződés felülvizsgálatát; a cég gazdasági szereplőként megszűnik létezni, egy idő után teljesen más vállalatok működnek majd, így minden ma érvényes szerződést felül kell vizsgálni. A Naftogaz szétbontják több önálló részre: lesz gázkitermelő, gáztranzittal foglalkozó vállalat, azért is újra meg kell kötni az Oroszországgal 2009 óta fennálló szerződéseket – mondta Nazarov.

Moszkva élesen reagált: Szergej Smatko energetikai miniszter leszögezte, „nem lát perspektívát a szerződés-

sek egyoldalú felülvizsgálatában”. Alekszej Miller, Gazprom-vezérigazgató egyetért „a szerződések felülvizsgálatával, de csakis a Naftogaz és a Gazprom összeolvadása esetén”. Orosz szakértők pedig siettek hangsúlyozni, hogy a Naftogaz szerződése bármilyen átszervezés esetén a jogutódra, vagy jogutódokra szállnak.

Az orosz–ukrán gázvita legutóbbi csörtéje csütörtökön zajlott le: Szergej Smatko egy moszkvai egyetem tanévnyitóján kifejtette, hogy „az Oroszország, Ukrajna és Európa közötti mai politikai folyamatokban ki-zárjuk a kemény forgatókönyv alkalmazását a gáztranzittal kapcsolatban” – magyarul Moszkva nem fontolgatja a gázcsap elzárását. A Moszkva és Kijev között zajló éles vitát a gázár körüli harcoknak minősítette, és hangsúlyozta, hogy közben a hosszú távú szerződéseket teljesíteni kell.

Ugyanakkor Azarov egy kijevi főiskolán azt mondta: Ukrajna tesz még egy kísérletet, hogy megállapodjon az orosz kollégákkal a gáz áráról, „de ha ez sem vezet sikerre, a következményekért minden felelősség azokat a vezetőket terheli, akik nem hajlandóak meghallani az érveinket”. A múlt hét elején Azarov azt is mondta, hogy Ukrajna esetleg bírósági úton próbálja majd felbontani a szerződést.

Búcsú a kesztyűs kéztől?

Dmitrij Medvegyev orosz elnök szerdán a diplomáciai finomkodást végleg feladva kijelentette: csodálkozik az ukrán fél gázárral kapcsolatos álláspontján, és „élősködő hajlamot” lát benne.

„Folyton árcsökkenést kérnek. Azt hittem, érthető javaslatot tettünk: ha kedvezményt akartok a gáz árára, az integrációs térségünk

– az orosz-fehérorosz-kazah vámunió – tagjává kell lennetek. Vagy ha ezt nem akarjátok, tegyetek Oroszország számára kifizetődő üzleti javaslatot, például mint a fehér orosz ajánlat a gázszállítási rendszer eladásáról. De ezt sem akarják, meg azt sem. Adjatok kedvezményt, csak ennyit tudnak” – mondta Medvegyev. Ugyanakkor hozzátette: tovább megvárja a megfelelő megállapodások elérésében.

Valamit valamiért

A jelenleg érvényben lévő szerződést Julija Timosenko akkori ukrán kormányfő 2009. januárjában írta alá, miután előbb Moszkva elzárta a gázcsapot, Ukrajna pedig nem továbbított gázt Európába. A 2019-ig érvényes szerződés a jelenlegi európai árnál magasabb árakat tartalmaz, ezért Kijev újra akarja tárgyalni. Ukrajna, ame-

lyen most az Európába irányuló orosz gázszállítások mintegy 80 százaléka halad át, többször megbízhatatlannak bizonyult, egyebek mellett ezért épül az Északi és a Déli Áramlat gázvezeték.

A 2010 eleji ukrán elnökválasztás után Janukovics jelentős engedményt ért el cserébe a Fekete-tengeri Flotta szevasztopoli bázisa bérletének 25 évvel való meghosszabbításáért. Az orosz fél azonban azt szeretné, hogy Ukrajna ne közelítse túl gyorsan Európához, és az ukrán gázvezeték-rendszert akarja megszerezni, ezért hívja Ukrajnát a hármas vámunióba és ezért javasolta Vlagyimir Putyin kormányfő a Gazprom és a Naftogaz összeolvasztását, Ukrajna azonban mindkét lehetőségtől mereven elzárkózik.

Így a háború folytatódik, és bármit mondanak is ma a felek, nem tudni, mivel végződik majd. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Románia legfeketébb térképe. Hol halnak meg legtöbben, *Evenimentul zilei*

Magyarázat. Az alacsony életszínvonal, a hiányos egészségvédelem, és az utóbbi évek szegénysége miatt országunkban megnőtt a halandóság (2010-ben ezer lakosra számítva átlagosan 12,1 volt az elhalálozások aránya, számszerűen összesen 259.700 ember halt meg, 2500-zal több, mint az előző évben). Megyei bontásban eléggé eltérők az adatok, a legkevesebb ember (ezer lakosra számítva 9,9) Brassó megyében hal meg, a legtöbb Teleorman megyében (17,2 ezrelék). Európában az átlag 10,59 ezrelék, legjobban Ausztria áll 9,17 ezreléssel, Svájcban az elhalálozási ráta 9,87 ezrelék, Lengyelországban 10,18 ezrelék. A kimutatás rendkívül érdekes és tanulságos, érdemes volna részletesen ismertetni.

Innen nézve, onnan nézve. A *Cotidianul* két véleményt ismertet a jövő évi választások eredményét illetően: Elena Udrea szerint a választásokat a PDL nyeri („bármennyire kínlódik az USL”), Victor Ponta szerint az eredmény: USL – 60 százalék, PDL – 20 százalék.

Egyszerűen világszám! Theodor Paleologu szenális! A nagyobbik kormánypárt egyetlen politikusa (a négy értelmiségi közül), aki meg van áldva az önróania adományával, azt javasolja, hogy a választásokat ne csupán egymással vonják össze, hanem a Halloweennel, a töklámpás-ünnepel együtt: a PDL számára „a narancssárga sütőtökök ellenőrzött inváziója lehet a megoldás a választások megnyerésére”. Ahol ezt olvastuk, az *Adevărul*ban, hírül adják azt a nem sokkal kevésbé fontos bejelentést is, miszerint Theodor Paleologu és Silviu Prigoanin kívül immár Cristian Preda is beiratkozik a versenybe, amelynek nyomán kiválasztják a PDL főpolgármester-jelöltjét.

A nap álhíre. Roberta Anastase képviselőházi elnök szerint a parlamentnek mély reformra van szüksége. Ennek lényege az (súgták meg bennfentesek), hogy a kormánypárti szavazatokat az eddigi kétszeres szorzó helyett háromszor fogják számolni.

Minden napra egy mondat

„Csodálat: annak tapintatos felismerése, hogy egy bizonyos személy mennyire hasonlít hozzánk.” *Ambrose Gwinnett Bierce*

Türelmetlen vendég

Horváth István

Bajban végtelen bizalommal

SZELLEMI DÉZÉS

Amikor Kertész Imre a *Sorstalanságot* írta, 1962 és 1972 között, magányosan dolgozott és elszigetelten. Ebben az időben magányosan, elszigetelten, szilenciumra ítélve írta remekműveit Pílinzsky, Weöres Sándor, Juhász Ferenc; ismeretlen, jövődöbeli íróként írja első remekművét Kardos G. György; ekkor írja meg a *Tötéket* Örkény; a hatalommal kinosan huzakodván ekkor írja meg első öregkori szép verseit Illyés Gyula. Ennek az évtizednek a közepén hal meg Hamvas Béla, a fantasztikus *Karnevál* szerzője, és írja remekművét, máig lebecsült lektúráit és életműnek szánt hatalmas, bár végigolvashatatlan *Szent Orpheuszát* Szentkuthy; ekkor lesz Fejes Endre igazi író; hogy a többiekéről, akik szintén számosan írnak jobbnál jobb, akkor még a hatalom által közölhetetlenek ítélt műveket, most ne szóljak.

Nevezettek nemigen ismerik egymást személyesen, később is kevesen kötnék ismeretséget egymással, mint mondjuk Kertész Pílinzskyvel Szigligeten; semmi sem rokonítja, semmi sem köti össze ekkoriban írt műveiket egymással, hacsak az nem, hogy a margóra kitaszítottak, vagy még csak nem is a margón, hanem annak a margóján vegetálva, szűkölködve és társtalanul valamennyien végtelen bizalommal viseltetnek egyrészt az irodalom mint örök műfaj iránt, részben pedig a magyar befogadókban biznak határtalanul, akik, e szerzőket magányukban ez a hit élteti, egyszer, máskor, jobb időben a műveik értő olvasói lesznek.

Spiró György: *A Szellem*, 2002

Választási cián

Alighanem Lucretia Borgiát is elismerő csettintésre készítené az a fortély, amellyel államfőnk Verespatak – és a környező országok – lakosságával lenyeletné a ciánt. Na jó, pontosítsunk: a ciánalapú, következésképpen tehát ciánszennyezéssel fenyegető aranykitermelési technológiát. Ami voltaképpen szinte egyre megy.

Traian Băsescu ciánbarát magatartása nem meglepő. A mostanihoz hasonló buzgalommal állt ki 2004-ben is az aranykitermelést beindítani szándékozó kanadai vállalkozó ügye mellett. Ami korántsem a véletlen műve, hiszen – akárcsak most – akkor is választások előtt állt az ország, sőt – ami számára még fontosabb volt – ő maga is, az államfői tisztséget megpályázva. Elkötelezettségéért egyes vélekedések szerint a kanadai vállalkozó választási kampányának bőkezű támogatásával jutalmazta meg, ő maga pedig, a cotroceni-i elnöki palotába beköltözve az egész ügyet áthárította a művelődési, a környezetvédelmi tárcára, meg egyéb Boc-csinálta kormányilletékesekre.

A leszálló ágba került demokrata liberálisoknak az újabb választások közeledtével ismét szükségük lenne a pénzre, a verespataki aranybánya beindítása tehát fontos nemzeti ügyvé lett, államfőnk meg arra sem volt rest, hogy személyesen keresse fel a poros mőcvidéki települést, vállalva a kifütyülést is, amitől pedig annyira retteg, hogy nemrégiben még Konstancára sem mert leutazni, a tengerészet napjára.

Traian Băsescu szerint az aranybányára azért is szükség van, mert nem lehet kiaknázatlanul hagyni a nemzeti vagyont. Amiben sok igazság van, így aztán rá is kérdezhetnénk államfőnkre: ha így van, akkor miért hagyja elkallódnia az ország jövőjének legfőbb vagyonát: az ifjúságot? Tudósok, mérnökök helyett miért pincézt és autóbádogost akarna a fiatalokból faragtatni, és miért küldi őket külföldre boldogulni?

Államfőnk a csúsztatástól sem retten vissza – igaz, attól nem is nagyon szokott; szerinte a verespataki aranyra azért van szükség, mert a Román Nemzeti Bank aranytartalékából kényszerült eladni a fizetések és nyugdíjak fedezésére. Holott a központi jegybank – illetékesei szerint – 1989 után egy gramm aranyat sem adott el, viszont több tonnányit vásárolt. Meg aztán a verespataki arany nem a nemzeti bankba, hanem a részvények túlnyomó részével rendelkező kanadai beruházó zsebébe vándorolna.

Az államfő által felemlített nemzeti érdek legfeljebb a kanadai államé lehet.

Az államfő szökvívője szerint az elnök úr tévedett, sajnálja, de ez van. Persze nem ez az első tévedése, amit büntetlenül megúszott.

Sajnos, feltehetően nem is az utolsó.

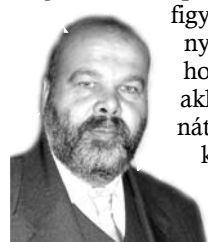
Bogdán Tibor

Két lemondás tanulsága

Egy hónapon belül az RMDSZ két magas rangú tisztségviselője adta be a lemondását: Cseke Attila egészségügyi miniszter és Eckstein-Kovács Péter elnöki tanácsos. A két eset között néhány különbség és több hasonlóság is van.

Míg Cseke Attila a szövetség fegyelmezett tisztségviselője volt és messzemenően élvezte a szervezet politikai támogatását, még akkor is, amikor megvált tisztségétől, addig Eckstein már régóta kilóg az RMDSZ main stream-jéből, a „fősodorból”, sőt amikor megpályázta a szövetségi elnöki tisztséget, nem is tagadta, hogy alternatívát kíván nyújtani a Szövetség vezetésének politikai gyakorlatával szemben. A változás szükségességére és igényére, a belső pluralizmus megerősítésére építette kampányát, amely –

figyelembe véve az erőviszonyokat – szép eredményt hozott a számára. (Ez még akkor is igaz, ha a volt szenátor az utolsó pillanatban közvetve értékes segítséget kapott a fideszes Peltzné Gáll Ildikótól, aki szerencsétlen beszédével lemosta a pá-

Székely Ervin

lyáról saját kegyeltjét, így a Kelemen-ellenes szavazatok zömét Eckstein gyűjthette be.)

Ami a hasonlóságokat illeti, Cseke és Eckstein is megerősödve távozott tisztségéből. Cseke példát mutatott abból, hogy van határ, amelyen túl a vezető kormánypárt diktátumait már nem lehet elfogadni, s ezáltal nemcsak a saját, de az RMDSZ imidzsét is pallérozta, miközben az RMDSZ-t már a román kommentátorok is mind gyakrabban vádolják azzal, hogy a hatalom megtartásáért bármilyen árat hajlandó megfizetni.

Eckstein lemondása még hatásosabb gesztusa ugyanannak a politikai üzenetnek. A kolozsvári politikust övező gyanakvás, hogy az államfő iránti lojalitása erősebb a szövetség érdekeinek képviseleténél, egyszerre elpárolgott a verespataki beruházás elleni következetes kiállása nyomán. Ezzel a politikai tőkével a háta mögött Ecksteinnek minden esélye megvan arra, hogy polarizálja az RMDSZ ama köreit, amelyek valamilyen okból elégedetlenek a Kelemen Hunor fémjelzte vezetéssel. Ráadásul úgy tűnik, hogy

a main stream egyelőre nem tudja kezelni Eckstein lemondását. Miközben Kelemen Hunor sajnálatosnak, de érthetőnek minősítette Cseke távozását, akit továbbra is támogatásáról biztosított, nem kívánta kommentálni a volt tanácsos döntését, mondván,

hogy az csak az államfőre és Ecksteinre tartozik. Ezzel az RMDSZ vezetője gyakorlatilag elhatárolódott saját politikájától, aki pedig nem egy állásjelentésre jelentkezve kapott megbízatást Cotroceni-ben,

hanem azért, mert az RMDSZ őt delegálta a fontos tisztségbe. Kelemen tehát nem többet és nem kevesebbet mondott, mint azt, hogy nem tekinti Eckstein az RMDSZ emberének. Ez a véleménye egyébként egybecseng azzal, amit nemrég ki is mondott, nevezetesen, hogy „Eckstein úrnak el kellene döntenie, hogy tagja-e az RMDSZ-nek, vagy elhatárolódik az elnöktől. (Értsd: a szövetségi elnöktől – a szerk. megj.) Ha elhatárolódik, akkor szabad az út, nyugodtan mehet, ahova akar.” Ezzel a magatartásával Kelemen saját magát gyengíti, s legitímálja az ecksteini alternatívát azáltal, hogy tagad-

Gesztusaikkal mindketten a méltánytalan koalíciós státus és a hatalmi arrogancia ellen tiltakoztak.

ja a Szövetség belső pluralizmusát. Pedig hát választási kampány(ok) közeledtével, amikor alighanem két másik magyar párt is fenekedik majd a magyar szavazatokra, a Szövetségen belüli kritikus hangok elhallgattatása vagy ajtók mutogatása nem engedhető meg.

Cseke és Eckstein lemondása között azonban a legfontosabb hasonlóság az, hogy gesztusaikkal mindketten a méltánytalan koalíciós státus és a hatalmi arrogancia ellen tiltakoztak. Az első esetben a PDL, amelyiknek kizárólagos éceszgebere Traian Băsescu nem konzultált a költségvetés kiegészítésének tárgyában az RMDSZ miniszterével, a második esetben pedig az államfő által folytatott agresszív bányaprojekt-kampány vált vállalhatatlanná a környezetvédő múltjáról ismert tanácsos számára.

Ha az RMDSZ két teljesen különböző vétetésű és megítélésű tisztségviselője rövid időn belül ugyanarra a következtetésre jut, s ennek hangsúlyos jelét adja, akkor a Szövetség vezetésének ezt mindenképp mérlegelni kellene. Legalább annyira, hogy kikérje a Szövetségi Képviselők Tanácsának véleményét arról, meddig és milyen feltételekkel tartható fenn a koalíció.

Kínai (k)ábel a rengetegben

Baloga-Tamás Erika

► A ZTE kínai számítástechnikai nagyvállalat képviselői is részt vettek azon a borszéki találkozón, amelyet Moldován József távközlési államtitkár hívott össze hétvégén a gyergyószéki polgármesterek számára. „Azért is választottuk Borszékot találkozóhelyszínül, mert más településekhez hasonlóan, itt is bezárták a helyi pénzügyi hivatalt. Ezt a lakoságnak, vállalkozóknak és az önkormányzatnak egyaránt gondot okozó lépést most modern eszközökkel, az elektronikus ügyintézés segítségével próbáljuk orvosolni” – vezette fel házigazdaként az államtitkár, hozzátéve: terveik szerint az ehhez szükséges infrastruktúrát a ZTE pénzével és szakmai tudásával építenék ki.

Optikai szálakkal

A rendezvényen az Országos Elektronikus Kifizetési Rendszer (SNEP) és az elektronikus aláírási rendszer bevezetésével kapcsolatos új információkat Szávuj József, az Ines Group hazai telekommunikációs cég ügyvezető igazgatója ismertette. „A digitális ügyintézéshez infrastruktúrára van szükség, az infrastruktúrához pedig pénz kell, amellyel mi rendelkezünk” – fogalmazott

Gyergyó digitalizálásáért: Szávuj József, az Ines Group ügyvezető igazgatója és Moldován József államtitkár

Lorian Ovidiu Vintilă, a ZTE romániai stratégiai igazgatója, aki Tim Shi Liang pénzügyi igazgatóval együtt mutatta be a kínai cég pilótaprojektjét.

Mint a résztvevőktől megtudtuk, a székelyföldi találkozót egy konkrét beszélgetés előzte meg Bukarestben, amelyen leszögezték a közös érdekeket. A kínai vállalat hajlandó finanszírozni egy olyan optikai infrastruktúra kifejlesztését, amely révén egyetlen megoldással, egyetlen kábelen keresztül jutna el a települések lakóihoz az internet, kábeltevé,

vezetékes telefon, tehát nem oszlopon és „száz sávon”, mint most. A rendszer az önkormányzatok tulajdonába kerülne, amelyek a szerződés értelmében 3-5 év alatt kellene hogy megtérítsék a befektetés értékét. Az önkormányzatok úgy tudnák visszafizetni a befektetést, hogy a hálózatot bérbe adhatnák különböző szolgáltatásoknak.

„Kulcsrakész” tervek

„Az erre vonatkozó finanszírozási felépítést kollégáimmal együtt elemeztük ki,

figyelembe véve a mellette és ellene szóló érveket, elsősorban azt, hogy érdemes-e ezt a beruházást elkezdni, kifizetődő-e a településnek, az önkormányzatnak” – magyarázta lapunknak Moldován József. Példaként Gyergyóremetét vették, hisz ennek a településnek volt már korábban egy kábeltevé kiépítésére vonatkozó igénye, így erre a tervre építették az újításokat, amely révén szemléltetni lehetett a befektetést. A pénteki találkozón ezt az ajánlatot, a kész számításokat mutatták be Gyergyóvidék pol-

gármestereinek, akik ezáltal kész képletet kaphattak a beruházásról.

Az államtitkár elmondása szerint a terveket átadták a ZTE pénzügyi igazgatójának, így csak arra várnak, hogy Kínában jóváhagyják a befektetés finanszírozását. Az elmúlt napokban már a technikai feltételekről is szó esett, a héten pedig folytatódik a munka. „Természetesen a ZTE országos szinten gondolkodik, így mi azt javasoltuk nekik, hogy az infrastruktúra kiépítését egy pilótaprogrammal Gyergyóremetén kezdjék el, amelyre idővel tovább építhetnek” – fűzte hozzá az államtitkár, akinek elképzelése szerint megyesintzen tárgyalnának a lehetőségről.

Lépéselőnyben

„Az információs infrastruktúra kiépítése óriási impulzus lenne a környék számára – fogalmazott lapunk megkeresésére Mik József, Borszék polgármestere, aki jónak tartja ezt a lehetőséget és bízik megvalósulásában. – Meglátásom szerint pár év múlva az önkormányzatoknak mindenképp meg kell valósítaniuk ezt a beruházást, akkor pedig nem mind egy, hogy segítség nélkül, saját erejükből kell hogy kivitelezék ezt, vagy egy befektető segítségével.”

Moldován elmondása szerint az ázsiai telekom-

munikációs óriás azután szánta el magát romániai beruházásra, hogy nemrégiben román kormányküldöttség járt Kínában. „Nem titok, hogy külön beszélgetéseim voltak a ZTE képviselőivel. Amikor megkerestek elképzelésükkel, azt javasoltam nekik, hogy első befektetésüket a gyergyói térségbe hozzák, mert itt komoly hozzáállást, megbízható partnereket és hosszútávú politikai stabilitást találnak. Ez pedig nagyon fontos egy hosszú távon gondolkodó befektető számára. A jelek szerint pedig meggyőző volt, amit elmondtam nekik erről a vidékről – fejtette ki az ÚMSZ-nek az államtitkár. Mint arról múlt héten beszámoltunk, a ZTE egy romániai gyártósor létrehozását fontolgatja – a több tízmillió eurós beruházás legkevesebb száz új munkahelyet teremtene, amely az infrastruktúraépítés kezdeti fázisában akár háromszázra is emelkedhet. Valerian Vreme távközlési államtitkárral folytatott megbeszélések során felvetődött a telephely Konstancára való költöztetése. Bár a kikötővel és repülőtérrel rendelkező tengerparti város több szempontból is kedvező lenne a cég számára, a ZTE nem állt el teljesen azon eredeti elképzelésétől, hogy az ország egy elmaradottabb régiójában veti meg lábát – jelesül Székelyföldön. ◀

Székely huzal – „made in China”

Interjú Lorian Ovidiu Vintilával, a ZTE Románia stratégiai igazgatójával a kínai IT-cég romániai befektetési terveiről

Salamon Márton László

► Ön és Kínából érkezett kollégája hétvégén Borszéken tájékozódott a helyi befektetési lehetőségekről. Hogyan jött létre ez a látogatás?

– Miután a romániai beruházás szándéka már korábban megfogalmazódott, Moldován József államtitkár úrral tárgyaltunk Bukarestben, a távközlési minisztériumban arról, hogyan tudnánk együttműködni a szaktárcával, a romániai önkormányzatokkal. Moldován úr ragaszkodott hozzá: jöjjünk el a Székelyföldre, győződjünk meg a helyszínen, hogy itt más-képp mennek a dolgok, mint az ország más régióiban, ahol a politikum erőteljesebben rányomja bélyegét a közösségekre. Hogy az emberek itt összetartóbbak, nem beszédekre, hanem tetteknek van szükségük. Hogy a döntéshozatal itt egyszerűbb, gyorsabb, és ráadásul hatalmas igény van a befektetésekre.

► Mit kell tudni a ZTE-ről? Miért fontos önöknek Románia?

– A ZTE Corporation a kínai állam tulajdonában levő, 1985-ben létrehozott vállalat, amelynek a világ több mint 140 országában van érdekeltsége. A tavaly lebonyolított több mint hétmilliárd eurós forgalmunkkal a legnagyobb kínai telekommunikációs vállalat vagyunk, amelyet a hongkongi és a shenzeni tőzsdén is jegyeznek. A román kormány illetékesivel, Valerian Vreme távközlési miniszterrel a bukaresti kormánydelegáció kínai látogatása előtt és után is többször egyeztetünk az itteni befektetési lehetőségekről. Moldován József államtitkár úrral pedig egy olyan pilótaprojekt beindításáról tárgyaltunk, amelynek révén a székelyföldi közösségek javát szolgáló infrastruktúra jöhet létre, és amely példaként szolgálhat majd más térségek számára is. Most, a helyszíni látogatás és a polgármesterekkel való találkozás után azt várjuk a székelyföldi önkormányzatoktól, hogy vegyék fel velünk a kapcsolatot, és októbertől indulhasson be a projekt, kezdődjön el az optikai kábelek lefektetése.

► Mennyire van köze a Hargita megyei látogatásnak ahhoz, hogy eredetileg hátrányos helyzetű romániai övezetben kívántak létrehozni egy számítástechnikai komponensek összeszerelésére alkalmas gyárat is?

– A két dolognak nincs közvetlen köze egymáshoz. Itt Székelyföldön csak a számítástechnikai infrastruktúra létrehozásáról van szó, a gyár létrehozásához Konstancát javasolták a román kormány illetékesei, mint-hogy ott rendelkezésre áll egy közeli repülőtér és a konstancai kikötő is. Eredetileg valóban úgy indultunk neki, hogy olyan térségben hozzuk létre a gyárat, ahol az emberek kevesebb munkalehetőségük, és természetesen az sem elhanyagolható körülmény, hogy adókedvezményeket élvezzünk.

► És lemondtak már erről? Eldől, hogy Konstancán lesz a gyár?

– Jelen pillanatban nincsenek meg a leendő gyár pontos telephelyének koordinátái, úgyhogy mindaddig, amíg erről nincs döntés, a kérdés még nyitott. Mi oda

megyünk, ahol szívesen fognak, ahol érdeklődés van irántunk a helyi közönség részéről

► Lehet-e már tudni, hogy mit állítanak majd elő a romániai gyárban?

– Terveink szerint első fázisban egy olyan gyártási vonal jön létre, amely a digitális televíziójel fogadására alkalmas felszereléseket gyártja. Ezt követően kibővíül a kapacitás: egyéb terminálok gyártására, mobiltelefonok, különböző berendezések előállítására is alkalmas lesz az itteni termelőegység.

► Románia piac is a ZTE számára, vagy inkább csak gyártási telephely?

– Románia jelentős, és egyre nagyobb piac számunkra. Másrészt természetesen külföldre is gyártunk majd, főleg a fejlődő országokban, de Közép- és Nyugat-Európába is.

► Hány alkalmazottal működne a tervek szerint az itteni gyár?

– Mínt hogy a gyártási technológia erőteljesen automatizált, egyelőre nem lenne szükség több, mint 150 alkalmazottra, ideértve az adminisztratív személyzetet is. Mintegy 25-30 személy ven-

ne részt közvetlenül a gyártási folyamatban, de ennél több dolgozna például a csomagolás részlegén, és persze szükség lesz könyvelőre, sofőrre és egyéb alkalmazottakra is.

► Helikopterrel utaztak Bukarestből Borszékra. Milyennek látszott onnan a levegőből Székelyföld?

– Onnan a magasból feltűnő, hogy Erdélyben a házakat kivétel nélkül cserép fedi, rendezettek a házsorok, a föld meg van dolgozva. Elrepültünk Ilfov, Dâmbovița, Prahova megye fölött, majd Brassó, Kovászna, Hargita megye fölött is: a különbség mellbevágó. És ugyanez a helyzet az emberekkel: délen sokat beszélnek, halogatják a döntéseket, Erdélyben viszont ha valakivel valamit megbeszélés, az úgy is marad. Más a kultúra, más a civilizációs szint.

► Kína gazdasági sikereinek titkát is vélhetően a kulturális jellemvonásokban kell keresni...

– Kína sikerének titka a kitarítás, az eredményközpontúság, és mindenekelőtt: a fegyelem. Ezen a téren mi is rengeteget tanulhatunk tőlük.

Bemelegítettek a tanévre

Antal Erika

► A romániai magyar nyelvű oktatás döntéshozói-nak gyülekezőhelye volt a hét végén Marosvásárhely. Pénteken a felsőoktatási intézmények magyar vezetői vettek részt szemináriumon, szombaton a magyar tanfelügyelők és pedagógusok tanácskoztak az új tanévről és az új tanügyi törvényről.

Multikulturalitás-vita

Pénteken a Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezett szemináriumot *Az anyanyelvű oktatás esélye és szükségessége. Élünk e lehetőséggel?* címmel. A rendezvényt Borbély László, az RMDSZ politikai alelnöke nyitotta meg, aki szerint a kisebbségi oktatás sokban függ a többségi hozzáállástól, döntéseitől. A Bernády György Közművelődési Alapítvány elnöke emlékeztetett arra, hogy a diktatúra éveiben az anyanyelvű oktatást lépésről lépésre, fokozatosan sorvasztotta el a hatalom, ám mára jelentős változások történtek, valamennyi tantárgyat, kivéve a román nyelvet, anyanyelvükön sajátíthatnak el a diákok. „Nem volt könnyű ezt elérni, most már az a kérdés, hogy hogyan élünk a lehetőségeinkkel” – fogalmazott Borbély László, aki dr. Nagy Örsnek és Clara Brinzaniucnak, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem (MOGYE) rektor-helyetteseinek adta át a szót.

Nagy Örs az egyetem történetének rövid ismertetését követően a közelmúlt eseményeire tért ki, arra, hogy az új tanügyi törvény ellenére sem egyezett bele az egyetem vezetőségének román többsége a külön magyar vonal létrejöttébe. Pedig „önálló magyar struktúra nélkül nem működik az anyanyelvű oktatás” – figyelmeztetett többször is Nagy Örs, aki az utánpótlás hiányára is felhívta a figyelmet. Emlékeztetett arra, hogy a fiatal orvosok külföldre telepednek a jobb megélhetés reményében és itthon

Új iskolaépületet avattak Székelykeresztúron

„Az erdélyi magyarságnak vannak múlhatatlan céljai, ezek között is van egy, amely minden másnál fontosabb: az anyanyelvű oktatás kiteljesítése. Egy nemzet, egy közösség megmaradásának sokféle feltétele van, de ennek érdekében új iskolák, új intézmények létrehozásával lehet a leghatékonyabban cselekedni” – hangsúlyozta Markó Béla pénteken, Székelykeresztúron, az Orbán Balázs Elméleti Líceum új épületének ünnepi átadásán. A miniszterelnök-helyettes

Borboly Csabával, a Hargita Megye Tanácsának elnökével, Király András oktatási államtitkárral, valamint a helyi önkormányzat vezetőivel több száz résztvevő jelenlétében avatta fel a nagymúltú magyar tanintézmény új hajlékát. A mintegy kétszáz diák befogadására képes korszerű épület közel 2,5 millió lejes kormányzati támogatásból épült. A középiskola azért szorult új épületre, mert eddigi ingatlanát visszaigényelte a református egyház.

nem marad, aki magyarul tanítsa a hallgatókat

Clara Brinzaniuc az új tanügyi törvényt ismertette részletesen, és magyarázta, hogy miért nem lehet magyar vonalat létrehozni az orvosin. Szerinte a multikulturalitás azt jelenti, hogy bárki tanulhatja az elméletet románul, magyarul, vagy angolul, de a gyakorlatot csakis közösen, vagyis románul végezhetik, ahogy a vizsgák is románul az ideálisak.

„A multikulturalitás magától értődő Kolozsváron, Erdélyben, ahol több nyelvet beszélő, többkultúrájú közösségek élnek egymás mellett, ezért nem is hangsúlyozzuk ezt, nem akarjuk túlpolitikálni, ami amúgy is természetes” – fogalmazott Magyarai Tivadar, a Babes-Bolyai Tudományegyetem rektor-helyettese, aki számszerű adatokkal támasztotta alá, hogy életképes, szükséges és hasznos az anyanyelvű oktatás. Emlékeztetett arra, hogy a kolozsvári egyetemen – amely

jelenleg második az országban a tudományos kutatásban elért eredmények terén – a 90-es években voltak a marosvásárhelyihez hasonló viták és nézeteltérések, de ma a 40 ezer diákkal működő felsőfokú tanintézményben 72 magyar szak működik és 16 német.

A szemináriumon a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet Tonk Márton és Székely Gyula képviselte, akik egy magyar egyetemi konzorcium megalkotásának szükségességét fogalmazták meg.

Markó a MOGYE-ről: a törvény egyértelmű

Markó Béla oktatásért felelős kormányfő-helyettes a MOGYE-nél előállt helyzetre utalva felhívta a figyelmet: a törvény szerint kötelező az önálló magyar egyetemi karok létrehozása. „Az új oktatási törvény kötelezi a többnyelvű egyetemeket arra, hogy a kisebbségi okta-

ták vannak, különösen a kisebbségi nyelvű egyetemi vonalak, karok létrehozását illetően.

A magyar orvosképzésért küzdő egyesület elnöke, Ádám Valérián és csapata is megjelent a Bernády Házban, ahol Borbély László arra kérte őket, vegyenek részt a szemináriumon, de ne tünessenek és majd az előadásokat követően tegyék fel kérdéseiket.

Tankönyvmustra

Szombaton az ország magyarlaktá meggyéből gyűlte össze a Bernády Házban a magyar tanfelügyelők, főtanfelügyelők, főtanfelügyelő-helyettesek, tanárok, hogy az anyanyelvű oktatásról, az új tanügyi törvényről, metodológiáról tanácskozzanak. A rendezvényen jelen volt Markó Béla miniszterelnök-helyettes, Kelemen Hunor szövetségi elnök, Király András oktatásügyi államtitkár, Magyarai Tivadar, az RMDSZ oktatási főtáncár-helyettese is.

Markó Béla emlékeztetett: az új tanügyi törvénnyel sikerült elérni azt, hogy az őszől Románia földrajzát és a románok történelmét is magyarul tanulhatják a nyolcadik, illetve a tizenkettedik osztályos diákok. Tájékoztatása szerint a magyar nyelvű tankönyvekhez a legmegfelelőbb román tankönyveket választották ki és fordították le a szaktanárok, akiknek a munkáját egyetemi tanárok, illetve a szakma legjobbjai ellenőrizték.

Dáné Károly, az országos tankönyvkiadó igazgatója ismertette a példányszámokat: 2500 tizenkettedikes és 11 ezer nyolcadikos tankönyvet nyomtattak, valamivel többet a szükségesnél, de amennyiben igény van rá, újabb példányszámot tudnak kinyomtatni. A nyolcadikosok számára ingyenesek a tankönyvek, a tizenkettedikesek könyvei a Communitas Alapítvány és az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának támogatása révén szintén térítésmentesek. ◀

Röviden

Árvízvédelem Háromszéken

Kovácsna megye több településén is elkezdődtek az árvízvédelmi munkálatok, miután az elmúlt esztendőben súlyos károkat okoztak az áradások. Tamás Sándor, a háromszéki önkormányzat elnöke szerint jelentős összegű árvízvédelmi beruházást indítottak el a Kovácsna patakának Barátos és Nagyborosnyó települések közötti szakaszán. Nemrégiben elkezdődött a Barót pataka védőgátjának erősítése is, miután Nagy István polgármester hosszas egyeztetés után aláírta az építkezési engedélyt. Az erdővidéki munkálatok összértéke 17,5 millió lej.

Megérkeztek az EU-segélyek

Megérkeztek Kovácsna megyébe az Európai Unió segélyalapjának adományai. A lisztből, rizsből, száraztésztaból, tejporból és kekszéből álló élelmiszersegély-csomagot 26 ezer rászoruló kapja, akik havonta kevesebb mint 400 lejből élnek, szociális segélyt, vagy munkanélküliségi támogatást kapnak, vagy súlyos fogyatékkal élnek. A szétosztás a polgármesteri hivatalok feladata. Kovácsna megyébe összesen 931 tonna élelmiszer segély érkezik, amelynek összértéke 2,7 millió lej. Tavalyhoz képest négy és fél zerral kevesebb a jogosult, ami azzal magyarázható, hogy fel-emelték azt a jövedelemhatárt, ami alatt rászorulónak minősül valaki.

Harmincezer lejre büntettek az utakon

Szeptember 2-3. között ellenőrző akciót folytatott az országban a közúti rendőrség, és összesen 392 esetben szabtak ki büntetést. Többek között megbírságotlaltak 6 gyalogost, 28 biciklist, 22 motort, 12 szekeret irányító személyt és 74 sofőrt, akik nem tartották be a sebességet, 62 sofőrt, mert nem kapcsolták be a biztonsági övet, 22 sofőrt, mert nem tudta felmutatni a gépjármű iratait.

Pótérettségi: a romániai oktatás gyásza

F. I.

► Szó szerint gyászos eredményekkel zárultak az idei pótérettségi vizsgák: egy temesvári középiskolás öngyilkos lett, amikor tegnap megtudta, hogy nem juthat hozzá a középiskolai végzettséget igazoló oklevélhez.

Országosan a jelentkezők 16 százalékának sikerült a pótérettségije. Eszerint a vizsgákra beiratkozott 110 ezer diákból 17778 juthat az őszi vizsgák után oklevélhez. Mint ismert, a nyári vizsgák mérlege is rendkívül gyenge volt: júliusban a diákok 44

Erdményhirdető tábla Marosvásárhelyen: a diákok 25 százaléka jutott oklevélhez

Fotó: Farkas István

százalékának sikerült az érettségije.

Nyáron a Hargita megyei diákok jóval az országos átlagon felül teljesítettek (67 százalék sikeresen vizsgázott), ősszel azonban nem sikerült megismételni a bravúrt: csak 12 százalék kapott átmenő jegyeket. Mint ismert, a júliusi sikereket többen összefüggésbe hozták azzal, hogy nyáron a Hargita megyei vizsgaközpontok nem voltak bekamerázva. Augusztus végére már Hargita megyében is felszerelték a családok meg-előzésére hivatott biztonsági berendezéseket.

Kovácsna megyében a diákok 18, Maros megyében 25 százaléka vizsgázott sikeresen. „Engem románból vágtak el, de most sikerült. Szerencsére. Sokkal szigorúbbak voltak a felügyelő tanárok, mint a nyáron, még az illemhelyre sem szabadott kimennünk. Engem valósággal stresszeltek a kamerák” – újságolta tegnap kérdésünkre egy diáklány a marosvásárhelyi Constantin Brâncuși Építészeti Szakközépiskolában berendezett vizsgaközpont eredményhirdető táblájánál. ◀

▶ Röviden

Indul a MKI
őszi programja

Mózes Tamara dzsesszkoncertjével indul ma este 19 órakor a bukaresti Magyar Kulturális Intézet (MKI) őszi rendezvénysorozata. A művész számos szóló- és kamarakonzertet adott bel- és külföldön, énekes-zongoristaként saját feldolgozásában adja elő a dzsessz-szterderdeket, önmagát kísérve hangszerén. Csütörtökön délután négy órától Enescu-Bartók 130 címmel nyílik kiállítás a George Enescu nemzetközi fesztivál keretében, amely a két zeneszerző életének fontosabb és találkozási pontjait mutatja be.

Felavatták Tamara
Buciuceanu csillagát

Csillagot kapott tegnap a bukaresti Hírességek sétányán a román komédia nagyszonyaként emlegett Tamara Buciuceanu-Botez, a román filmművészet jeles alakja. A 83. életében járó színésznő kitüntetésére olyan személyiségek csillaga mellett kap helyet, mint Florin Piersic, Victor Rebengiuc vagy Radu Beligan. Az ünnepségen Sorin Oprescu, Bukarest főpolgármestere a város címerét ábrázoló plakettet adott át a színésznőnek, elismerve ezzel eddigi munkásságát.

Kereszt és érték

A deményházi kereszt előtt Markó Béla miniszterelnök-helyettes mondott ünnepi beszédet

ÚMSZ

▶ Egyházi méltóságok, politikusok és önkormányzati vezetők, valamint több száz résztvevő jelenlétében leplezték le Deményházán a templom előtti keresztet, amelyen a bronzból formázott corpus Gyarmathy János marosvásárhelyi képzőművész készítette.

A keresztavató ünnepségen beszédet mondott Markó Béla miniszterelnök-helyettes, aki hangsúlyozta: az elmúlt két évtizedben az erdélyi magyarság visszaszerezte a szülőföldhöz való jogát, és megteremtette annak eszközeit is, hogy ne csak kapjon, de tegyen is a szülőföldért.

„Minket tulajdonképpen a legszebb jogunktól, a szülőföldünkötől akartak megfosztani: a nyelvünkötől, a kultúránktól, el akartak távolítani az egyháztól. Huszonvalahány év múltán kiküzdöttük magunknak azt a jogot, hogy ittmaradjunk ezen a földön, és megteremtettük magunknak az eszközöket, hogy adjunk is ennek szülőföldnek” – fogalmazott Markó, aki szerint minden erdélyi magyarnak kötelessége, hogy a maga eszközeivel, tudásával, lehetőségeivel eleget tegyen ennek a legszebb, legnemesebb kötelességnek.

„Vannak ma már eszközeink: össze kell fogjunk, fel kell emeljünk a Nyárádmen-

tét, és ideje, hogy a térség megkapja azt amit megérdemel, a legméltóbb kultúrát, tudást, infrastruktúrát” – mutatott rá a miniszterelnök-helyettes, aki szerint olyan műalkotás született Deményházán, amely „Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Budapesten, de bárhol a világban megállná a helyét”.

Nagy Miklós Kund, a *Népíjség* főszerkesztője méltatásában kiemelte, „az alkotás megrendítő és felemelő nemcsak azok számára, akik a magas színvonalú alkotást látják benne, hanem mindazokban is, akik lélekben, önmaguk felé kívánnak fordulni, és hitükben megerősödni kívánnak távozni innen”. ◀

Széchenyire emlékeztek

Sike Lajos

▶ „Minden erdélyi magyar emberen múlik az, hogy sikerül-e itthon jövőt teremtenünk magunknak, gyermekeinknek és unokáinknak, hogy sikerül-e boldogan és elégedetten élnünk szülőföldünkön, hogy tiszta lelkiismerettel vállaljuk-e nemzeti identitásunkat a közelgő népszámláláson, hogy büszkék vagyunk-e erdélyi magyarságunkra, sajátos kultúránkra, hagyományainkra, nyelvünkre?” – hangsúlyozta Kelemen Hunor kulturális miniszter abban a levelében, amelyet a Kőszeg-remetén megtartott szombati Széchenyi-ünnepség résztvevőinek küldött. A kis avasi falu fölött álló, 1861-ben emelt Széchenyi emlékoszlop körül több százán gyűltek össze a reformkor kiemelkedő alakjára emlékezni.

„Most különös jelentősége van a megemlékezésnek, hisz a magyar reformkor nagy vezéregyénisége 220 éve született. Minden biztonnal a neves évfordulónak is szerepe van abban, hogy a korábbi években is többen voltak jelen az idei ünnepségen” – hangsúlyozták a szervezők.

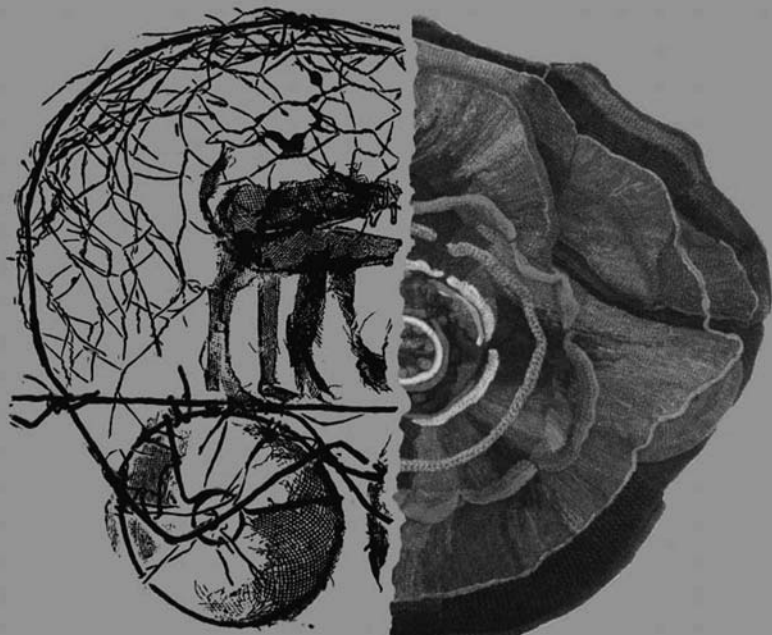
Kőszegremetén a rendszerváltás után minden évben megünneplik Széchenyi István születésnapját, az első hivatalos vendég Tőkés László püspök volt, de járt itt Markó Béla, Katona Tamás, Pomogáts Béla, Kocsis Ist-

ván és több más ismert személyiség is. A szervezők elmondása szerint az ünnepség azért is fontos a helybelieknek, hogy ország-világ előtt kinyilvánítsák: „Széchenyi segítségével a román falvak tengerében is megmaradnak magyarnak!” A Kőszeg-remetén Széchenyi-emlékünnepségeknél az egyik sajátossága, hogy mottóként évről-évre egy-egy Széchenyi-idézetet jelölnek ki. Az idei ünnepség mottója: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn.”

Az idei ünnepségen többek között beszédet mondott Erdei D. István parlamenti képviselő, Fodor Tamás kolozsvári konzul, Fazekas Sándor, az Országos Széchenyi Kör képviselője és Rubovszky András, a budapesti Széchenyi Társaság főtitkára, valamennyien kiemelve Széchenyi István életének és munkásságának máig ható példáját, és fontosságát Felidéztek ismert mondását is, amely szerint nem száj, hanem tett magyarakra van szükségünk!

A beszédeket koszorúzás követte, majd a Templom utcában kulturális műsor tartottak – fellépett a szatmárnémeti Bartók Béla Népi Együttes és szolistái, valamint az avasújvárosi Bokréta táncsoport, a legkisebbeknek pedig *Nagyanyámtól, -apámtól tanultam* címmel szerveztek dalversenyt. Az ünnepet utcaból és tűzijátékkal zárták. ◀

HIRDETÉS

SZÉKELY NEMZETI MÚZEUM · GYÁRFÁS JENŐ KÉPTÁR · SEPSISZENTGYÖRGY
MUZEUL NAȚIONAL SECUIESC · GALERIILE DE ARTĂ GYÁRFÁS JENŐ · SFÂNTU GHEORGHEDEÁK
M. Ria textiliák

www.deak-art.ro

DEÁK
Barna grafikákMegnyitó 2011. 09. 06., 18⁰⁰ / szeptember 06 – október 2.

GALERIILE DE ARTĂ GYÁRFÁS JENŐ

Thaiföldi–székely „osonás”

Kovács Zsolt

▶ A hétvégén tartotta *Karnevál* című előadásának bemutatóját Bangkokban a sepsiszentgyörgyi Osonó Színház-műhely. Az emberi megfelelést, a folyamatos szerepjátékokat, a rejtőzködést és közhelyeket szajkózó tömegből való kitérés szükségességét középpontba helyező előadást mintegy négy héten át próbálta a thai-székely társulat. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, az Osonó Színház-műhely második alkalommal utazott Thaiföldre, ahol a

Moradokmai Színházi Központtal egy Bangkok melletti tanyaszínházban dolgoztak, a Fazekas Misi társulatvezető által írt darabon. A szombati bemutatót a bangkoki kulturális élet központjában az Art Culture Centerben szervezték. Az Osonó tavaly itt zárta a *Részletek a bolyongás meséiből* című előadásának thaiföldi turnéját. A hétvégi eseményen jelen volt Endreffy Loránd konzul, valamint a Magyar Köztársaság Thaiföldi Nagykövetségének munkatársai, illetve Steluța Arihia, Románia thaiföldi diplomáciai

képviselője, valamint a bangkoki Kulturális Minisztérium diplomatai. A Thaiföldön mindeddig egyedül eseményszámba menő közös produkció bangkoki bemutatóját közönségtalálkozó követte. A sepsiszentgyörgyi Osonó Színház-műhely három alkotója szeptember 9-ig marad a távolkeleti országban. A premiért követően másfél hetes thaiföldi turné következik, valamennyi nagyobb város érintésével. Fazekas Misi elmondása szerint az előadást Erdélyben is bemutatja az Osonó Színház-műhely. ◀

Mozifoglalás Szentgyörgyön

K. Zs.

▶ Kilakoltatják a tervek szerint szerdán a sepsiszentgyörgyi önkormányzat tulajdonában levő moziból Gheorghe Iliescu brassói vállalkozót, aki eddig jogtalanul birtokolta az ingatlant, így a székely városnak ismét lesz saját filmszínháza. A sepsiszentgyörgyiek 28 hónapos jogi háborúskodás után használhatják majd ismét a mozi épületét, miután a bukaresti táblabíróság júniusi döntése feljogosította az önkormányzatot a jelenlegi bérlő kilakoltatására. A bírósági ítélet végrehajtása eddig az igazságszolgálati intéz-

mények nyári szabadságolása miatt késett.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Gheorghe Iliescu jogtalanul birtokolja a mozi épületét, amelyben diszkót működtet, anélkül, hogy érvényes szerződése lenne és bérelti díjat fizetne. A vállalkozó ugyanis arra hivatkozik, hogy több száz ezer dollárt fektetett az ingatlan korszerűsítésébe, és meg szeretne volna azt vásárolni. Az önkormányzat azonban egy kormányhatározat révén 2009-ben az országos mozivállalattól megkapta az ingatlant, azonban mai napig nem tudta birtokba venni. Gheorghe Iliescu a jogi vitá-

ban egy visszavont kormányhatározatra hivatkozik, amely szerint a bérlőnek elővásárlási joga van. Ugyanakkor időhúzásra játszik, tucatsnyert indított az önkormányzat és Antal Árpád polgármester ellen, akit azzal vádol, hogy el akarja üldözni a városból a román vállalkozókat. Amennyiben szeptember 7-én valóban sikerül birtokba venni az épületet, oda költöztetnék az Andrei Mureșanu Színház társulatát, amely jelenleg a Tamási Áron Színházzal közös épületben tevékenykedik. Emellett az ingatlan átalakításával a városban újraindítanák a filmvetítéseket is. ◀

Szeptember 5., hétfő

Az év 35. hete és 248. napja, hátravan 117 nap

Ma **Lőrinc** és **Viktor** napja van. A Lőrinc latin eredetű férfinév, a Laurentius névből származik, jelentése: Laurentum vidékéről származó férfi. A laurus (báber) szóval később hozták összefüggésbe. A Viktor férfinév a latin Victor névből származik, jelentése: győztes, győző. Holnap a **Zakariás** nevűeket köszöntjük.

Évforduló

- 1666 – Befejeződik a Nagy londoni tűzvész.
- 1698 – Nagy Péter orosz cár adót vet ki a szakállakra.
- 1939 – Az Amerikai Egyesült Államok bejelenti semlegességét a második világháborúban.

Vicc

A dörzsölt paraszt egy sérelme ügyében ügyvédhez fordul. Az meghallgatja, majd így szól:– Ezt a pert megnyerjük, az száz százalékl! Az öreg erre feláll és elindul kifelé.

– De hova megy bátyám?!
– Keresek egy másik ügyvédet. Az előbb ugyanis az ellenfelem álláspontját mondtam el.

Recept

Diós, szárított paradicsomos biscotti
Hozzávalók: 8 dkg vaj, 2 tojás, 6 dkg élesztős liszt, 3 dkg kukoricaliszt, 6 dkg szárított paradicsom (lecsöpögtetve, feldarabolva), 10 dkg durvára vágott dió.

Elkészítése: Keverjük habosra a vaját, majd dolgozzuk bele apránként a tojást is. Adjuk még ehhez a lisztet, és alaposan forgassuk össze az egészet. Keverjük bele a szárított paradicsomot és a durvára vágott diót is. Fogjunk két tepsit, és alaposan vajazzuk ki, majd szórjuk be liszttel. Készítsünk a tésztából 8x18 cm-es cipókat, majd tegyük a tepsikbe. Tegyük előmelegített sütőbe, majd süssük őket aranybarnára. Mikor elkészült, vegyük ki, és szeleteljük fel ujnyi vastagra a cipókat. A szeleteket fektessük a tepsibe, és süssük újabb 10 percig.

A hatos lottó nyerőszámai:

44, 7, 14, 4, 20, 22.

Gondolatjel

Visky István rovata

Az élet egyik legfontosabb tanítását akkor kapod, amikor rájössz, hogy vannak pillanatok, amikor egy bolondnak is lehet igaza. A bolond ember nem csak azért bolond, mert bolondságot tesz vagy mond, hanem azért is, mert te, aki a „többiekhez” tartozol, bolondnak tartod őt. És mivel annak tartod, soha nem figyelsz arra, amit mond. Pedig

a bölcsesség akár egy bolond szájából is elhangozhat. Kétségtelenül nem túl gyakran történik meg, de a bölcsesség mindenki számára megnyithatja magát, még ha véletlenül is. A bölcs ember ezért mindenütt bölcsességet keres, még ott is, ahol elször nem gondolná az ember. Inkább azon kellene csodálkoznod, hogy neked is vannak bölcs gondolataid.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Élvezze a csodás napot, amit egy kellemes emberrel tölt, vesse be vonzerejét, de ne vegye komolyan ezt a most kezdődő románcot.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Pénzügyei kedvezően alakulnak. Belevághat egy nagyobb vásárlásba, amit régóta tervezett. Használja ki az alkalmat.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Szerelmi horoszkópja fellendülő esetet mutat. Szűkebb társaságban legyen kedves, elbűvölő, mutassa a legjobb oldalát.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Egy új terv foglalkoztatja. Ha házasságban él, a kapcsolata megújulhat, vagy éppen a szakítás ösztönzi arra, hogy felfedezzen egy új lehetőséget.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

További önállóságra nyílik lehetősége. Nem feltétlenül örnek kell megoldania minden feladatot.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Az élete másképp alakult. Sok a gondja. A munkahelyi sikerek javíthatnak közérzetén.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A munkatársakkal ugyan jó a kapcsolata, de ma úgy érezheti, félreértik önt. A teszteszed sok mindent elárul.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Szomorú hírt kaphat egy közeli hozzátartozójától. A fájdalmas veszteség megrendíti. Mostani lelkiállapotában nehezen viseli el mások harsány jókedvét.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy vakmerő húzása meglepi az érdekelteket, s mivel csak később kapnak észbe, ma még nem derül ki, mit is ért ez a kockázat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

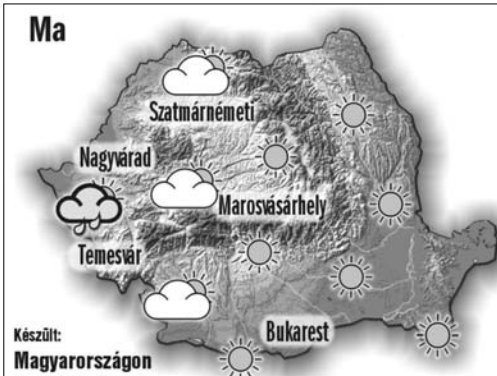
Kirándulással vagy kiskerti munkálatokkal telik a nap. Szerelmi életében tegyen mindent kedve szerint.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Legyen önálló. Teremtse meg magának a biztonságos jólétet, s akkor nem fog másokra szorulni soha.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Apró egészségügyi probléma miatt nem kell aggódnia. Keresse egy hatékonyabb gyógyszert, és emlékezni sem fog a bajra.

A következő napok időjárása

Kedd	20°C / 28°C	Eleinte többfelé lehet zápor, zivatar, majd nyugat felől csökken a felhőzet.
Szerda	22°C / 26°C	Néhány órás napsütésre is számíthatunk, szórvaonyosan várható zápor, zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Derült, napos idő lesz, de nyugaton, délután már gyakran lesz erősen felhős az ég, és ott zápor, zivatar is kialakulhat. A délkeleti, déli szél helyenként megerősödik. Az átlagosnál melegebb idő várható.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	32°C	19°C
Brassó	26°C	14°C
Bukarest	29°C	16°C
Csikszereda	24°C	14°C
Kolozsvár	28°C	17°C
Marosvásárhely	28°C	18°C
Nagyvárad	31°C	18°C
Szatmárnémeti	31°C	19°C
Temesvár	32°C	19°C

Nem mindegy

Horváth István

***	EGYEL	TETŐ RÉSZÉ	BECÉZETT PATRIK	TÖRTÉNELMI "KÖZ"	REGISTERED	RÖVID MORZEJEL	AZ OPERETT FRANCIÁ NAGYJA (JACQUES)	ESZMÉLET VESZTI	NAGYFOKÚ JÁRTÁSÁG
MŰSOR-KÉSZLET									
PAKSAMÉTA RÉSZÉ					FIATAL FÜZETET MEGTOLT				
ODARAKAT						SZALAD			
KÉPES SPORT (RÓV.)			BÉKA-FAJTA IDEI			POÉTA SZERZEMÉNYE			
SE... SE BÜZE				TEXTILIPARI NÖVÉNY				NORVÉG AUTÓJEL	
A TÁRGY RAGJA		CUKRÁSZ-SÜTEMÉNY		GUMI-TÖMLŐ				FONÓ-ESZKÖZ	CSÓNÁKGERINC
***	AZ EGYIK PÓLUS ZAJOGNI KEZDI!								
HÁBORGAT						FEKETE ISTVÁN FECSKEJE			
CEKÉLY MÉRTEK-BEN						VOLT			
					VALAHOZ (RÓV.)				

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARÁD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

95 FM SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

KEDD
2011. szeptember 6.

A nap filmjei

Antena 1, 20.20
Tök állat

A helyi rendőrörsön írónként dolgozó, kétbalkezes Marvin nyomozó szeretne lenni. Amikor egy éjjel véletlenül egyedül felügyeli a körzetet, kis híján az életével fizet. Megmentőjének, a bogaras Dr. Wildernek szerencséjére sikerül feltörnnie a genetikai kódját, és kis házi laboratóriumában különféle állatok szerveit ültetve megmenti Marvint.

DUNA TV, 22.00
Szindbád

A haldokló Szindbád, tündérmesék lovagja, lét és nem lét határán bolyongva keresi az élet értelmét. Az organikusan át-lényegülő természetben, érzéki örömeiben, kulináris élvezetekben véli megragadni a szépséget. Életre kelnek emlékei: megbarnult fényképek, elszáradt virágok, elsárgult szerelmes levelek. Sorra látja a szívének kedves asszonyokat: Florentint, Lenkét, Fruzsínát.

TV2, 22.25
A királyság

Bomba robban Saúd-Arábia fővárosában, Rijádban, a nyugatiak által lakott övezetben. Mialatt a diplomaták a hatáskörökről vitatkoznak, Ronald Fleury FBI ügynök vezetésével amerikai elit osztag érkezik az országba, hogy felkutassák, ki áll a robbantás mögött. A saúdi hatóságok nem fogadják szívesen őket, szerintük a robbantás helyi ügy. Fleurynek és csapatának öt napja van arra, hogy elvégezze feladatát.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közletről 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Csenedestárs 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Nyári Slágeróra 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.30 Híradó
8.40 Család-barát
9.35 Az idő örvényében (ism. sor.)
10.05 Az utolsó mohikán
10.35 Szelek szárnyán (ism.)
11.25 Derrick (krimisor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Csellengők (ism.)
15.40 Kisenciklopédia
15.50 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
16.40 Utazás a Marsra
17.30 Duna anizs
17.50 Mussolini és én, Galeazzo Ciano (olasz-am.-francia sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 Szindbád (magyar filmdráma, 1971)
23.30 Dunasport
23.40 Edith Piaf - Egy földöntúli hang (dokumentumf.)
0.35 Törzsi szex és házasság (ism. sor.)
1.35 „Egy kis játék” Nagy Marival (dok. f.)
2.10 Közbeszéd (ism.)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Kalandozó
11.00 Házaspárba (olasz sor.)
12.00 Drága doktor úr (sor.)
13.01 Híradó délben
13.20 Kárpát Expressz
13.50 Srpski Ekran
14.15 Unser Bildschirm
14.45 Világörökségeink
15.15 Lélek-tantörténetek
15.40 Gyerekjáték az online szolgáltatás
15.55 Bűvölet (olasz sor.)
16.25 Liszt Ferenc (magyar-német-olasz sor.)
16.55 Kisváros (magyar sor.)
17.30 Robbie, a foka (német sor.)
18.20 Angyali érintés (am. sor.)
19.10 Szerelmehajó (am. sor.)
20.00 Híradó este
20.30 Telesport: Moldova - Magyarország (élő) Labdarúgó Eb-selejtező mérkőzés Élő közvetítés Kisinyovból
22.50 Az Este
23.25 A főnökök főnöke (olasz sor.)
0.20 A rejtélyes XX. század
0.45 Sport hírek
0.25 Ma Reggel (ism.)

m2

6.56 Ma Reggel
10.00 A rejtélyes XX. század
10.25 Barangolások öt kontinensen
10.50 Emberek a természetben
11.10 Nyitott stúdió
11.15 Domovina
10.40 Sírjaik hol domborulnak...
12.05 Közveti magazin
13.01 Híradó délben
13.20 Kárpát Expressz
13.45 Záróra
14.10 Híres magyar könyvtárak
15.00 Gyaloglás gulágföldön
15.05 Caterina és a lányok (sor.)
16.50 Elit gimi (olasz drámasor.)
17.45 Kalandozó
18.10 Magyar pop
19.05 Szabadlábban Erdélyben
19.30 Mese: Zorro legendája
20.00 Híradó este
20.30 Halhatatlan szépség (francia sor.)
21.30 McLeod lányai (sor.)
22.15 24 (am. sor.)
22.25 Záróra
23.25 Angyali érintés (am. sor.)
0.10 Szerelmehajó (am. sor.)

RTL KLUB

7.00 Trendmávia (ism.) Életmód- és szépségmagazin
7.25 Fókusz - Közszolgálati magazin (ism.)
7.55 Reggeli magazinmú-sor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 Mátkaság és legényélet (angol-am. zenés vígj.)
17.15 A szív útjai (török sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A Széf Ki viheti el a milliárdokat?
21.10 Fókusz Közszolgálati magazin
21.45 Barátok közt (magyar sor.)
22.20 A mentalista (am. krimisor.)
22.45 Házton kívül Heti Magazin
23.50 XXI. század - a legendák velünk élnek
2.05 Reflektor

TV2 TV 2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka A TV2 reggeli magazinmú-sora
10.40 Mokka habbal
10.40 Stahl konyhája
10.45 Babapercek
10.55 Teleshop
12.30 Született kémek (rajzf. sor.)
12.55 Wallace & Gromit: Az elvetemült vetemény-lény (anim. f.)
14.30 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
15.30 Seherezáde (török drámasorozat)
16.30 Lassie (am.-kan. sor.)
17.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.30 Seherezáde (török drámasorozat)
19.30 Tények
20.20 Aktív - TV2 magazinja
21.15 Jóban Rosszban (magyar sorozat)
22.25 A királyság (am. filmdráma, 2007) Közben: Kenósorsolás
0.35 Aktív Extra
0.40 A médium (amerikai krimisor.)
1.40 Tények Este
2.10 EZO.TV
2.45 Szent Iván napja (magyar vígj., 2002)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.00 Híradó Friss napi információk
11.30 Hírvilág
12.05 Balaton Bike Fest 2 (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta Vítamú-sor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 (ism.)
15.30 Felfedező (ism.)
16.00 Híradó
16.30 BBC Reporters (ism.)
A BBC riportmú-sora
17.05 Stopper (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.20 Panaszkönyv
20.00 Híradó Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzárta
23.00 Híradó
23.30 Riasztás - A rendkí-vüli események mú-sora
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Nyár, lányok és sztárok (live)
9.50 George Enescu nemzetközi Fesztivál 2011
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 National Arena Stúdió
12.45 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.) (ism.)
14.00 Hírek
14.45 Mediterana
15.15 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika Magyar nyelvű mú-sor
17.00 National Arena Stúdió
18.00 Hírek, időjársjelentés
18.25 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.)
19.45 Sport
20.40 Hírek, időjársjelentés
21.00 Labdarúgás: National Arena Stúdió (live)
21.30 Románia-Franciaország labdarúgó mérkőzés (live)
23.40 Labdarúgás: National Arena Stúdió (live)
0.40 Glastonbury koncert 2008, 2. rész
1.45 Sport (ism.)

TVR 2

8.00 A Simpson család (anim. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
9.30 Jamie vendéglője
10.00 Mesék a vadonból
10.30 Aeroshow (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, Sport, időjársjelentés
12.30 Biznisz óra
13.30 Miért ABC
14.00 Ragadós történetek
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
17.00 Hírek, Sport, időjársjelentés
17.25 Remix
18.30 Jamie vendéglője
19.00 Románia-Lettország labdarúgó mérkőzés (live)
20.30 Biznisz óra
21.30 Túlélők a nagyvárosi dzsungelben
22.00 Hírek, időjársjelentés
23.00 Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sorozat)
23.55 Remix
1.00 Tomboló öklök (amerikai kaland sorozat)
1.45 Zoom

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr?
10.00 Az örület határán

(kan. thriller, 2009) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjársjelentés
14.00 A béranya (am. filmdráma, 1995)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjársjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató mú-sor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjársjelentés
20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató mú-sor
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjársjelentés
23.00 Odaát (amerikai akciófilm-sor.)
0.00 Pro Motor - sport magazin (ism.)
1.00 Pro Tv hírek, sport, időjársjelentés (ism.)
2.30 20 év után - talk show (ism.)

ANTENA 1

4.30 A simlis és a szende (amerikai sor.)
6.00 Híradó, Sport, Időjársjelentés
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
11.00 Menyasszony a fiannak - reality show
11.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató mú-sor
13.00 Híradó, Sport, Időjársjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
16.00 Híradó, Sport, Időjársjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie mú-sora
19.00 Híradó, Sport, Időjársjelentés
20.20 Tök állat (amerikai vígjáték, 2001)
22.00 Nárcisz:

Törvénytelen szerelmek (sor.)
23.15 Híradó, Sport, Időjársjelentés
23.55 Egy bűnös show - Dan Capatos mú-sora
1.15 Utolsó vérig (amerikai akcióf., 1993)

PRIMA TV

7.00 Horia akadémiaja - kulináris mú-sor (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 Nicsak ki főz - szórakoztató mú-sor
11.15 Stílusitkok
11.30 Az öt csillagos otthon
12.00 Timon és Pumbaa
12.30 Teleshopping
13.00 Timon és Pumbaa
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Titkos szerelmek (telenovella)
16.00 Titkos szerelmek (telenovella)
17.00 Lököttek (román vígjáték sorozat)
18.00 Hírek, Időjársjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Hamis tanúk (angol-ausztrál sorozat)
22.15 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15 Focus Monden (telenovella)
23.45 Titkos szerelmek (telenovella)
2.00 Hírek, Időjársjelentés (ism.)
3.00 Nicsak ki főz (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Bogárhátú VW
9.00 Hogyan csinálják? Whisky, Hurrikánok, Nádcukor, Haltenyésztés, Öltönykészítés
10.00 Hogyan készült?
11.00 A túlélés törvényei - Arizona Sky Islands
12.00 Amcsi motorok - Junior Autómotorja
13.00 Autókereskedők - Lotus Elan
15.00 Állítólág... - Égető kérdések
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Gilette motor
18.00 Autókereskedők - Bond Bug
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólág... - Acélbetétes amputálás
21.00 Hogyan készült?
22.00 Állítólág... - Tudsz úszni szódában?
23.00 Kíváncsiság - Van-e teremtő?
0.00 A túlélés törvényei - Arizona Sky Islands
1.00 Autókereskedők - Bond Bug
2.00 A túlélés törvényei - Szahara

VIASAT 3

9.40 Nyomtalanul (sorozat) 10.35 A földi lányok csábítóak (vígjáték) 12.35 Két pasi (ism.) 13.05 Egy kapcsolat szabályai (ism.) 13.35 Lehetetlen küldetés 14.50 Órangyal (sorozat) 15.50 Doktor House (isméltés) 16.45 Nyomtalanul (sorozat) 17.40 Gyilkos számok (sorozat) 19.30 Jóbarátok (sorozat) 20.25 Két pasi (isméltés) 21.25 Doktor House (sorozat) 22.25 Aranypart 22.55 (sorozat)

SPORT.RO

9.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Labdarúgás: Brazília-Ghána 14.00 Sport.ro Hírek 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Labdarúgás: Oroszország - Írország 20.00 Pontos sportidő 20.05 Információk (live) 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 1000 halálos történet 23.00 Sport.ro Hírek 23.10 Wrestling RAW

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (kol.-am. sorozat) 12.45 Lázadó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Szerelmek könyvek (román sorozat) 19.30 Az örökösök (kol.-am. sorozat) 20.30 Kasandra (venez. sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Auróra (sorozat) 23.30 Clase 406 (sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 Megölték az elnököt (amerikai-angol krimi) 13.05 Féktelen száguldás (amerikai akciófilm) 14.50 Pusztító lavina (német-francia-osztrák film) 16.35 Szakács a pácban (angol-ír-német vígjáték) 18.15 Ikerpárba (osztrák-német vígjáték) 20.00 Családi ügy (amerikai krimi) 22.10 Én a vízi-lovakkal vagyok (olasz vígjáték) 0.05 Időzsaru (am. akcióf.)

KANAL D

7.30 Családi történet (sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 14.30 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 A szívnek parancsoni nem lehet (török sorozat) 22.00 A szülők pénzén - reality show 23.30 Kanal-D Hírek 0.30 A magányozó (amerikai thriller, 1998)

ETV

7.00 Napraforgó 9.00 Piactér 16.00 Délutáni Híradó 16.15 Piactér ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izelítő 18.50 Egészséges percek 18.00 Reggeli terefe-re ism. 18.30 Híradó 19.30 Metszet ism. 19.30 Esti Híradó 20.00 Magyar Tamás: Suba subával, dokf. 20.40 Zene 21.00 Metszet 21.30 Híradó 22.00 Átjáró ism. 22.30 Híradó

Liga-2: robog a Temesvár

Labdarúgás

T. J. L.

► Szombaton a harmadik forduló márközéseit rendezték meg a labdarúgó Liga-2-ben. A második csoportban, Temesváron, a Poli harmadik mérkőzését is megnyerte: 1-0 a FC Olttal. A találkozó egyetlen gólját Goga szerezte a 60. percben, Sepsibeadásból. Simán nyert a másik volt élvonalbeli gárda, a Gloria is: a beszerceiek 4-0-ra verték Déván a Muresult. Nagybányán Oltean a 89. percben mentett pontot a házigazda Máramaros FC-nek (1-1) miután a tordaiak a 46. percben szereztek vezetést Tilincá révén. A forduló meglepetése Aradon született, ahol az addig sereghajtó és rúgott gól nélküli CSM Râmnicu Vâlcea-nak sikerült legyőznie az UTA-t, 2-1.

Pontokat veszített a Chindia

Gâlcă a textilgyáriaknak szerzett vezetést az 54. percben, de Pârnu (54. perc) és Vasile (86. perc) fordított. További eredmények: Nagyvárad Lucafařul–Bukaresti Juventus 2-1, Gyulafehérvári Unirea–ALRO Slatina 0-0. Tegnap: Chindia Târgoviște–FC Argeș Pitești 2-2. A Gaz Metan Severin–Nagyvárad Bihar FC mérkőzést szeptember 14-ére halasztották. Az első csoportban: Victoria Brănești–CF Brăila 3-0, FC Botoșani–Săgeata Năvodari 2-0, Astra II Giurgiu–Galaci Dunărea 3-1, CS Otopeni–Konstancai Farul 4-2, Konstancai Viitorul–Bukaresti Dinamo II 5-1, Bákói FCM–Delta Tulcea 1-2, CSMS Iași–Gloria Buzău 1-0, Callatis Mangalia–FC Snagov 3-0. Gheorghe Hagi csapata, a Viitorul (7 pont) vezet az Astra II (7), a Brănești (6) és a Tulcea (6) előtt. Nem nyert még a Farul, a Năvodari és a Bákó. ◀

A táblázaton	
1. Tem. Poli	3 3 0 0 6 2 9
2. B. Gloria	3 2 1 0 7 2 7
3. FC Argeș	3 2 1 0 7 4 7
4. GM Severin	2 2 0 0 3 0 6
5. Chindia	3 1 2 0 4 3 5
6. Gyulafeh.	3 1 1 1 3 2 4
7. Juventus	3 1 1 1 3 3 4
8. UTA	3 1 1 1 2 2 4
9. FC Olt	3 1 0 2 3 4 3
10. Bihar FC	2 1 0 1 2 3 3
11. Lucafařul	3 1 0 2 2 4 3
12. R. Vâlcea	3 1 0 2 2 4 3
13. Déva	3 1 0 2 1 5 3
14. Máramaros	3 0 1 2 4 6 1
15. ALRO	3 0 1 2 3 5 1
16. Torda	3 0 1 2 1 4 1

Budapesti bravúr, luxemburgi siker

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► A jövő évi labdarúgó Európa-bajnokság D selejtezőcsoportja keretében Románia idegenben mérkőzött meg Luxemburggal és 2-0-ra nyert. A pénteki találkozó góljait Gabriel Torje szerezte a 34. és 44. percben. Victor Pițurcă szövetségi kapitány az alábbiaknak szavazott bizalmat: Tătărușanu – Mățel, Galamaz (62. perc Chiriches), Goian, Raț – Cociș, Lazăr, Tănase – Torje (76. perc Nicolici), Marica (87. perc Stancu), Bucur.

A szexett másik két mérkőzésén is vendégsiker született: a bosnyákok 2-0-ra verték Minszkben a fehéroroszokat, a franciák pedig 2-1-re Tiranában az albánokat.

Holnap Bosznia-Hercegovina–Fehéroroszország, Luxemburg–Albánia és Románia–Franciaország találkozót rendeznek. Ezeket megelőzően a csoportban a sorrend: 1. Franciaország 16 pont / 7 mérkőzés (11-3), 2. Bosznia-Hercegovina 13/7 (10-7), 3. Fehéroroszország 12/8 (6-4), 4. Románia 11/7 (10-8), 5. Albánia 8/7 (5-7), 6. Luxemburg 1/8 (1-15).

Rudolf megtörte a svéd átkot

Szabics és Rudolf góljaival a magyar válogatott 2-1-re legyőzte Svédországot a Puszkás Ferenc Stadionban, s ezzel életben tartotta továbbjutás reményeit az E csoportban. Egervári Sándor szövetségi kapitány együttese több mint 16 éves rossz sorozatot szakított meg a skandináv csapat ellen, amelynek pénteki gólszerzője Wilhelmsson volt. A győztes csapat Király – Varga, Lipták (74. perc Sándor), Korcsmárt, Laczkó – Pintér, Elek – Koman, Hajnal (66 perc Stieber), Rudolf – Szabics (80. perc Priskin) összeállításban szerepelt.

Barátságos mérkőzések

Null-kettőről fordítva győzte le 3-2-re Chile válogatottját a világbajnoki címvédő spanyol csapat, a gólokat Iniesta és Fabregas (2), illetve Isla és E. Vargas szerezte. A chilei Contrerast a 82. percben kiállították, Fabregas második találata a 90. percben született. További eredmények: Ukrajna–Uruguay 2-3 (gól: Jarmolenko, Konopljanka, illetve A. González, Lugano és A. Hernández), Lengyelország–Mexikó 1-1 (gól: Brozek, illetve J. Hernández), Argentína–Venezuela 1-0 (gól: Otamendi), Panama–Paraguay 0-2, Egyesült Államok–Costa Rica 0-1.

A románok mindkét gólját Gabriel Torje szerezte

Fotó: gsp.ro

A meccs előtt az 1978-ban elhunyt Bozsik József, az Aranycsapat legendás, 101-szeres válogatott játékosa posztumusz elismerésben részesült, miután az UEFA

végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy köszönti a száz, vagy e fölötti válogatottsággal rendelkező összes európai játékost. Az UEFA emlékérmét és egy „válogatott sapkát” Csányi Sándor, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke adta át a futballista fiának, a korábbi szövetségi kapitány Bozsik Péternek.

Az E csoport másik két mérkőzésén: Finnország–Moldova 4-1 és Hollandia–San Marino 11-0. A keddi Moldova–Magyarország-, Finnország–Hollandia- és San Marino–Svédország-mérkőzéseket megelőzően a csoportban a sorrend: 1. Hollandia 21 pont/7 mérkőzés (32-5), 2. Svédország 15/7 (21-8), 3. Magyarország 15/8 (20-14), 4. Finnország 9/7 (15-12), 5. Moldova 6/7 (8-13), 6. San Marino 0/8 (0-44).

Németország az első továbbjutó

Azzal hogy pénteken nyolcadik mérkőzését is

megnyerte az A csoportban, Németország behozhatatlan előnyre tett szert és a selejtezőkből elsőként biztosította helyét a jövő évi kontinensviadalon.

Gelsenkirchenben a németek 6-2-re verték az osztrákokat. A csoport másik két találkozásán: Azerbajdzsán–Belgium 1-1 és Törökország–Kazahsztán 2-1.

További eredmények és az állások: **B csoport:** Oroszország–Macedónia 1-0, Andorra–Örményország 0-3, Írország–Szlovákia 0-0. Az állás: 1. Oroszország 16 pont/7 mérkőzés, 2. Írország 14/7 (11-6), 3. Szlovákia 14/7 (6-4), 4. Örményország 11/7, 5. Macedónia 4/7, 6. Andorra 0/7. **C csoport:** Észak-Írország–Szerbia 0-1, Szlovénia–Észtország 1-2, Feröer-szigetek–Olaszország 0-1. Az állás: 1. Olaszország 19 pont/7 mérkőzés, 2. Szlovénia 11/8 (10-6), 3. Szerbia 11/7 (9-9), 4. Észtország 10/8, 5. Észak-Írország 9/7, 6. Feröer-szigetek 4/9. **F csoport:** Izrael–Görögország 0-1, Grúzia–Lettország 0-1, Málta–Horvátország 1-3. Az állás: 1. Görögország 17 pont/7 mérkőzés, 2. Horvátország 16/7, 3. Izrael 13/8, 4. Grúzia 9/8, 5. Lettország 7/7, 6. Málta 0/7. **G csoport:** Bulgária–Anglia 0-3, Wales–Montenegró 2-1. Az állás: 1. Anglia 14 pont/6 mérkőzés, 2. Montenegró 11/6, 3. Svájc 5/5 (7-7), 4. Bulgária 5/6 (2-9), 5. Wales 3/5. **H csoport:** Ciprus–Portugália 0-4, Norvégia–Ízland 1-0. Az állás: 1. Portugália 13 pont/6 mérkőzés (15-7), 2. Norvégia 13/6 (7-4), 3. Dánia 10/5, 4. Ciprus 2/5, 5. Ízland 1/6. **I csoport:** Litvánia–Liechtenstein 0-0, Skócia–Csehország 2-2 (szombaton játszották). Az állás: 1. Spanyolország 15 pont/5 mérkőzés, 2. Csehország 10/6, 3. 4. Skócia 5/5 (6-7), 4. Litvánia 5/6 (3-8), 5. Liechtenstein 4/6 (3-10). ◀

► Röviden

Kizárták a svájci FC Siont

Az UEFA kizárta a labdarúgó-Európa Liga küzdelmeiből a svájci Siont. Pénteki ítéletében az európai szövetség helyt adott a Sion által a selejtező utolsó fordulójában búcsúztatott skót Celtic Glasgow óvásának, mely szerint a nemzetközi szövetség (FIFA) egy 2009-es, ám csak idén januárban hatályba lépett ítélete alapján a svájciak egy évig nem igazolhattak volna játékos, ezzel szemben mégis hat új labdarúgó érkezett a klubhoz. A Sion azzal védekezett, hogy a tiltást a svájci bíróság ideiglenesen feloldotta, és engedélyt adott a futballisták szerződésére.

Közel a bajnoki címhez

Valentin Porcișteanu nyerte szombaton az országos bajnokság hetedik futamának számító Barcaság-ralit. Obpontot érő helyen ért célba Szabó Gergő, Bogdan Marișca, Marco Tempestini, Dan Gârtofan, Manuel Mihalache, Horațiu Savu, Vlad Cosma, George Grigorescu és Constantin Aur. Az utolsó két versenyt megelőzően az összetett pontversenyben Porcișteanu (103) vezet Marișca (76,5), Gârtofan (64), Tempestini (59) és Szabó (32,5) előtt.

Póloztak Debrecenben

A Szolnok vízilabda-csapata nyerte a debreceni felkészülési tornát, amelyen a román bajnok Nagyvárad CSM is részt vett. Eredmények: Szolnok–Nagyvárad 8-5, Debrecen–Nagyvárad 9-8, Debrecen–Vasas 9-8, Szolnok–Vasas 8-5, Vasas–Nagyvárad 12-11, Szolnok–Debrecen 12-10. A körmérkőzést az utolsó helyen záró nagyváradiai góljain Chioveanu (4), Kádár (4), Baidoc (4), Császár (3), Buhsa (2), Shibai (2), Diaconu (2), Samuilă, Ghiban és Monostori osztott.

Magyar ezüstérmek a négyesfogathajton

Egyéniben Dobrovitz József, csapatban pedig a Dobrovitz József, ifjabb Dobrovitz József, Lázár Zoltán trió ezüstérmes lett a hollandiai Bredában rendezett nyílt négyesfogathajtó Európa-bajnokságon. A győzelmet a magyar tulajdonú fogathajtó, világbajnoki címvédő és két éve verhetetlennek tűnő ausztrál Boyd Exell szerezte meg, de az ő eredménye nem számított bele a kontinensviadalba, így a 2004-ben csapatvilágbajnok Dobrovitz a holland Ysbrand Chardon mögött lett második az Eb-t tekintve. A csapatversenyt Hollandia nyerte.

Liga-3: kevés vendégsiker

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Pénteken és szombaton, a labdarúgó Liga-3 ötödik csoportjában az alábbi eredmények születtek: Petrozsényi Jiul–Temesgyarmati Millenium 0-1, Borossebesi Național–Resicabányai Școlar 1-1, Resicabányai Gloria–Belényesi Bihorul 1-1, Piski CFR–Temesvári ACS 1-2, Vajdahunyadi FC–Aradi Gloria 2-1, Facsádi Flacăra–Kisbecskerek Nova Mama Mia 1-0, Érmihályfalvi Unirea–Karánsebesi Autocatania 1-

Botlottak odahaza a borossebesiek a resicabányaiak ellen

1, Óthalom–Temesvári Poli 1-0, Érmihályfalvi Unirea–Karánsebesi Autocatania 1-

Kisbecskerek pont és rúgott gól nélkül.

A 6. csoportban: Szászrégeni Avântul–Tatrangi Unirea 1-0, Besztercei Gloria II–Zalatnai SK 1-1, Dési Unirea–Kolozsvári Sănătatea 1-1, Nyárádtói Unirea–Kolozsvári CFR 1907 II–Aranyosgyéresi Seso 1-2, Brassói Corona–Marosvásárhelyi MFC II 1-0, Szászfenesi Unirea–Zilahi FC 1-3, Szatmárnémeti Olimpia–Jádi Voința 3-1.

A Szászrégen vezet 9 ponttal, az Olimpia (7, 8-1) és a Zilahi (7, 4-1) előtt, a Szászfenesi és a Jád még nem szerzett pontot. ◀

Jamaicai világcsúcs Teguban

Atlétika

Turós-Jakab László

A dél-koreai Teguban tegnap befejeződtek a 13. szabadtéri atlétikai világbajnokság küzdelmei. Az utolsó három nap fináléiban csak egy román atléta volt érdekelt, Bianca Perie 72,04 méterrel hatodik lett kalapácsvetésben. Ugyanabban a versenyszámban a magyar Orbán Éva mindössze három centiméterre volt attól, hogy bejusson a döntőbe, 68,89 méterrel esett ki. A versenyszámot az orosz Tatyjana Liszenko (77,13 m) nyerte tegnap a német Betty Heidler (76,06 m) és a kínai Csang Ven-hsziu (75,03 m) előtt. Nagy meglepetésre nem jutott döntőbe a hármassugró Marian Oprea sem, aki 16,61-at ugrott a selejtezőben, 20 cm-rel kevesebbet mint az utolsó továbbjutó. Ebben a számban tegnap amerikai siker született Christian Taylor (17,96 m) révén, a brit Phillips Idowu (17,77 m) ezüst-, az amerikai William Claye (17,50 m) pedig bronzérmert szerzett.

A 10 000 méter után az 5000-et is megnyerte a kenyai Vivian Cheruiyot, honfitársa, Sylvia Kibet és az etióp Meseret Defar előtt.

Az amerikai Carmelita Jeternek viszont nem sikerült a duplázás: a női 100-as bajnok második lett pénteken 200-on, a jamaicai Veronica Campbell-Brown mögött és a honfitárs Allyson Felix előtt.

Az eredményeket tekintve a női gerelyhajítás hozta a legjobb versenyt, melyben a világcúscstartó cseh Barbora Spotakováknak a 71,58 méter sem volt elég a sikerhez, mivel

az orosz Marija Abakumova 71,99-et dobott, ami 29 centivel gyengébb a cseh rekordjánál. A bronzérem a dél-afrikai Sunette Viljoennek jutott.

A nap meglepetését a férfi súlylökés hozta, melyet a mindössze 21 éves német David Storl nyert meg utolsó rá dobott 21,78 méteres egyéni csúcsával. Dobogós volt még a kanadai Dylan Armstrong (21,64 m) és a fehérorosz Mihnevics (21,40 m). A múltbakkal versenyző Oscar Pistorius ugyan nem futhatott a férfi 4x400-as döntőben, előfutamos szereplése révén mégis ezüstéremmel távozhat a vb-ről, a dél-afrikai csapat ugyanis meglepetésre második lett a Lashawn Merritt kiváló hátrájával nyerő amerikai staféta mögött, de a jamaicai csapat előtt. Férfi távolugrásban az

amerikai Dwight Phillips 8,45 méterrel nyerte a távolugrást, s 2003 óta negyedik vb-arányát gyűjtötte be az ausztrál Mitchell Watt (8,33 m) és a zimbabwei Ngonidzashe Makusha (8,29 m) előtt.

Az első szombati döntőben, 50 km-es gyaloglásban, orosz dupla született Szergej Bakulin és Gyenyisz Nyizsegorodov révén, ausztrál Jared Tallent harmadik lett. Négyen is 20 másodpercen belül futottak 200 m-en, a győzelmet a 100-on kizárt jamaicai Usain Bolt szerezte meg 19.40-nel, megelőzve az amerikai Walter Dixet (19.70) és a francia Európa-bajnok Christoph Lemaitre-t (19.80).

Női 100 gáton az ausztrál Sally Pearson 12.28 mp-et repesztett, s hét századra megközelítette a bolgár Jordanka Donkova 1988-as világre-

korját (12.21 mp). A mögötte beérkező két amerikai versenyző, hiába ért el kifejezetten jó, 12.47 mp-es eredményt, esélyük sem volt a sikerre. Érmest szerzett két amerikai, Danielle Carruthers (12.47 mp) és Dawn Harper (12.47 mp).

A női 4x400 méteres váltó amerikai sikert hozott, Jamaica és Oroszország előtt. A győztes stafétának a Teguban 400-on második, 200-on harmadik Allyson Felix is a tagja volt, aki pályafutása hetedik vb-aranyát szerezte meg ezzel, ami korábban még egyetlen női atlétának sem sikerült.

A nap meglepetését a Matthias de Zordo okozta: a német gerelyhajító elsőre dobott 86,27 méteres egyéni csúcsával legyőzte a címvédő norvég Andreas Thorkildsent (84,78 m). Női magasugrás-

ban az egész szezonban betegeskedő címvédő, a horvát Blanka Vlasic csak azzal szorult az orosz Anna Csicsserova mögé, hogy kevesebb kísérletből teljesítette a 2,03 métert, mint Vlasic. A harmadik az olasz Antonietta di Martino lett kerekén 2 méterrel. Férfi 1500 m-en az olimpiai bajnok Asbel Kiprop nyert a szintén kenyai Silas Kiplagat és az amerikai Matthew Centrowitz előtt.

A zárónapi férfi maratont a címvédő kenyai Abel Kirui nyerte a honfitárs Vincent Kipruto és az etióp Feyisa Lilesa előtt. A tegui vb záróakkordjaként a Nesta Carter, Michael Frater, Yohan Blake, Usain Bolt összeállítású jamaicai váltó 37.04 mp-es világcúscsal nyerte a 4x100 m-t, Franciaország (38.20 mp) és St. Kitts és Nevis (38.49 mp) előtt. Az amerikaiak nem fejezték be a versenyt. Tegnap eredmények: 5000 m: 1. Mo Farah (brit) 13:23.36 perc, 2. Bernard Lagat (amerikai) 13:23.64, 3. Dejen Gebremeskel (etióp) 13:23.92. 800 m: 1. Marija Szavinova (orosz) 1:55.87 perc, 2. Caster Semenya (dél-afrikai) 1:56.35, 3. Janeth Jepkosgei (kenyai) 1:57.42. 4x100 m: 1. Egyesült Államok (Bianca Knight, Allyson Felix, Marshvet Myers, Carmelita Jeter) 41.56 mp, 2. Jamaica 41.70, 3. Ukrajna 42.51.

Az éremtáblázaton az Egyesült Államok végzett az élen 12 arany-, 8 ezüst- és 5 bronzéremmel, Oroszország (9-4-6), Kenya (7-6-4), Jamaica (4-4-1), Németország (3-3-1), Nagy Britannia (2-4-1), Kína (1-2-1) és Ausztrália (1-1-1) előtt, Magyarország a kalapácsvető Pars Krisztián ezüstérmével a 21. helyen zárt. ◀

Röviden

Polgár nyolcaddöntős

Polgár Judit sötéttel döntlent játszott az első helyen kiemelt orosz Szergej Karjakin ellen a harmadik forduló tegnapi visszavágóján, így szombati sikerének köszönhetően bejutott a nyolcaddöntőbe az oroszországi Hanti-Manszijszkban zajló, kieséses rendszerű sakk Világkupán. A torna első három helyezettje világbajnokjelölt lesz, a Vk szeptember 20-ig tart. A magyarok közül már csak Polgár Judit van versenyben.

Halep búcsúzott

Az amerikai nyílt teniszbajnokság második fordulójában utolsó románként Simona Halep lépett pályára és 6-3, 2-6, 2-6-ra kikapott a spanyol Carla Suarez Navarro-tól. Honfitársnője, Monica Niculescu viszont pályafutása legjobb eredményét érte el azzal, hogy a harmadik fordulóban 6-0, 6-1-re verte a cseh Lucie Safarovát (27.). A legjobb 16 között Niculescu a német Angelique Kerberrel találkozott, aki korábban 6-3, 6-1-re verte az orosz Alla Kudrjavcevát.

Csíki vereségek

Negyedik helyen végzett a Székesfehérváron megrendezett Ocskay-émléktornán a HSC Csíkszereda jégkorong-csapata. A csíki hokisok 4-2-re kaptak ki a nyitónapon az olasz HC Asiagótól, majd a harmadik helyért vereséget szenvedtek a magyar Dab-Doclertől (3-5). Az öt csíki gólon Mihály Ede (2), Petres Magor, Hurtaj Lubomir és Antal Zsombor osztozott.

Világcúcs-öröm. Nesta Carter, Michael Frater, Yohan Blake és Usain Bolt a váltó bajnokai

Biztató formában az SZKC

Kézilabda

T. J. L.

A férfi kézilabda Nemzeti Liga legutóbbi bajnokságának érmesei, a Konstancai HCM, a Székelyudvarhelyi KC és a CSU Suceava mellett a negyedik helyen zárt Krassó-Szörény HC részvételével a Román Kézilabda Szövetség 75 éves évfordulóját köszöntő rangos tornát rendeztek Konstanca.

Pénteken az udvarhelyiek 28-26-ra verték a suceaviaiakat akik féldőben még 18-14-re vezettek. A győztes csa-

pat hat gólszerzője Goran Kuzmanoszki (8), Tálás Huba (6), Andrei Mihalcea (5), Ferenczi Botond (4), Rusia Vladimir (3) és Martin Johansson (2) volt. A másik elődöntőben a bajnoki címvédő HCM 33-26-ra nyert a Krassó-Szörény HC ellen.

A szombati döntő izgalmas 60 perce nem hozott döntést, a HCM-SZKC párharc 34-34-gyel zárult, miután szünetben még a székelek vezettek 18-17-re. Vlad Caba tanítványai közül Rusia (7), Chikovani (7), Johansson (5), Adomnicai (3), Kuzmanoszki (3), Ferenczi (2), Florea (2), Orbán

(2), Mihalcea (2) és Tálás volt eredményes. Büntetőpárbaj következett, amelyet a konstancaiak nyertek 3-0-ra, miután Kuzmanoszki, Adomnicai és Rusia is hibázott. A kisdöntőben a Krassó-Szörény HC 28-25-re verte a CSU Suceavát.

Kinlódott az Oltchim

Megkezdődött a női Nemzeti Liga 2011/12-es idénye is. A csütörtök esti nyitányon a HCM Roman nagyon közel állt a bravúrhoz a vendég Oltchimmal szemben, de a török Yeliz Özelnak az utolsó másodpercben szerzett góljával a bajnok végül 28-27-re nyert. A szombati eredmények: HC Dunărea Brăila-Krajovai SCM 31-23, Nagyvárad HCM-Zilahi HC 19-27, CSM Cetate Devatrans-Bákői CSM 2010 24-19, CSM Ploiești-Brassói ACS Corona 2010 29-27, Konstancai U Neptun-Bukaresti CSM 27-23, Galaci Oțelul HC-Kolozsvári U-Jolidon 29-24. ◀

Törökverő lengyel kosarasok

Kosárlabda

T. J. L.

Négy forduló után már csak hat csapat veretlen a Litvániában zajló 37. férfi kosárlabda Európa-bajnokságon. Ha a második csoportban már körvonalazódott, hogy ki jut tovább, a harmadik szextetben viszont még bármi megtörténhet hiszen a csapatok körbeverték egymást. A törökök tegnapi váratlan veresége pedig bonyolította a helyzetet az első csoportban, ahol a britek sporttörténelmi első Eb-győzelmet aratták. A negyedik csoportban már csak a harmadik továbbjutó hely sorsa kétséges, miután az oroszokat és a szlovénokat eddig nem tudta megverni senki. Már a mai zárófordulót megelőzően biztosra vehető a portugálok, a lettek, a bosnyákok és a belgák búcsúja.

Eredmények: A csoport: Spanyolország-Portugália 87-73, Törökország-Nagy-Britannia 90-61, Litvánia-

Lengyelország 97-77, Spanyolország-Nagy Britannia 86-69, Lengyelország-Portugália 81-73, Litvánia-Törökország 75-68, Nagy Britannia-Portugália 85-73, Törökország-Lengyelország 83-84 (!). Az állás: 1. Litvánia 6 (252-214), 2. Spanyolország 6 (256-220), 3. Lengyelország 6 (32,-336), 4. Törökország 6 pont (320-276), 5. Nagy-Britannia 5 (284-329), 6. Portugália 4 (275-332)

B csoport: Szerbia-Lettország 92-77, Franciaország-Izrael 85-68, Németország-Olaszország 76-62, Szerbia-Izrael 89-80, Olaszország-Lettország 71-62, Franciaország-Németország 76-65, Izrael-Lettország 91-88, Franciaország-Olaszország 91-84. Az állás: 1. Franciaország 8 (341-295), 2. Szerbia 6 (261-225), 3. Németország 5 pont (232-202), 4. Olaszország 5 (285-309), 5. Izrael 5 (303-353), 6. Lettország 4 (305-343)

C csoport: Bosznia-Hercegovina-Montenegró 94-86, Görögország-Finnország

81-61, Macedónia-Horvátország 78-76, Finnország-Bosznia-Hercegovina 92-64, Macedónia-Görögország 72-58, Horvátország-Montenegró 87-81, Macedónia-Finnország 72-70, Görögország-Montenegró 71-55. Az állás: 1. Görögország 7 pont (286-255), 2. Macedónia 7 (287-274), 3. Horvátország 5 (247-238), 4. Finnország 5 (302-301), 5. Montenegro 5 (292-317), 6. Bosznia-Hercegovina 4 (225-254).

D csoport: Bulgária-Belgium 68-65, Oroszország-Grúzia 65-58, Szlovénia-Ukrajna 68-64, Ukrajna-Bulgária 67-56, Szlovénia-Grúzia 87-75, Oroszország-Belgium 79-58, Grúzia-Ukrajna 69-53, Oroszország-Bulgária 89-77. Az állás: 1. Oroszország 8 pont (306-257), 2. Szlovénia 6 (222-198), 3. Grúzia 6 (283-264), 4. Ukrajna 5 (248-266), 5. Bulgária 5 (260-288), 6. Belgium 3 (182-228).

A csoportkör ma zárul, s csak 12 csapat folytatja a középdöntőben. ◀

Szerb ellenfél a kolozsváriaknak

A szerb RK Zajecar nyerte a női kézilabda Bajnokok Ligája egyik előselejtező-tornáját miután 31-17-re verte a cseh Britterm Veseli nad Moravou és 36-26-ra a szlovák IUVENTA Michalovcét. Az RK Zajecar az első selejtezőcsoportba került, ahol a román bajnoki ezüstérmes Kolozsvári U-Jolidonnal, a dán HK Viborggal és az orosz Rosztovval küzd meg az egyetlen továbbjutó helyért. E selejtezőcsoport győztese a B betűjelű BL-csoportba kerül a norvég Larvik HK, a szlovén RK Krim Mercator Ljubljana és a RK Podravka Koprivnica mellé.